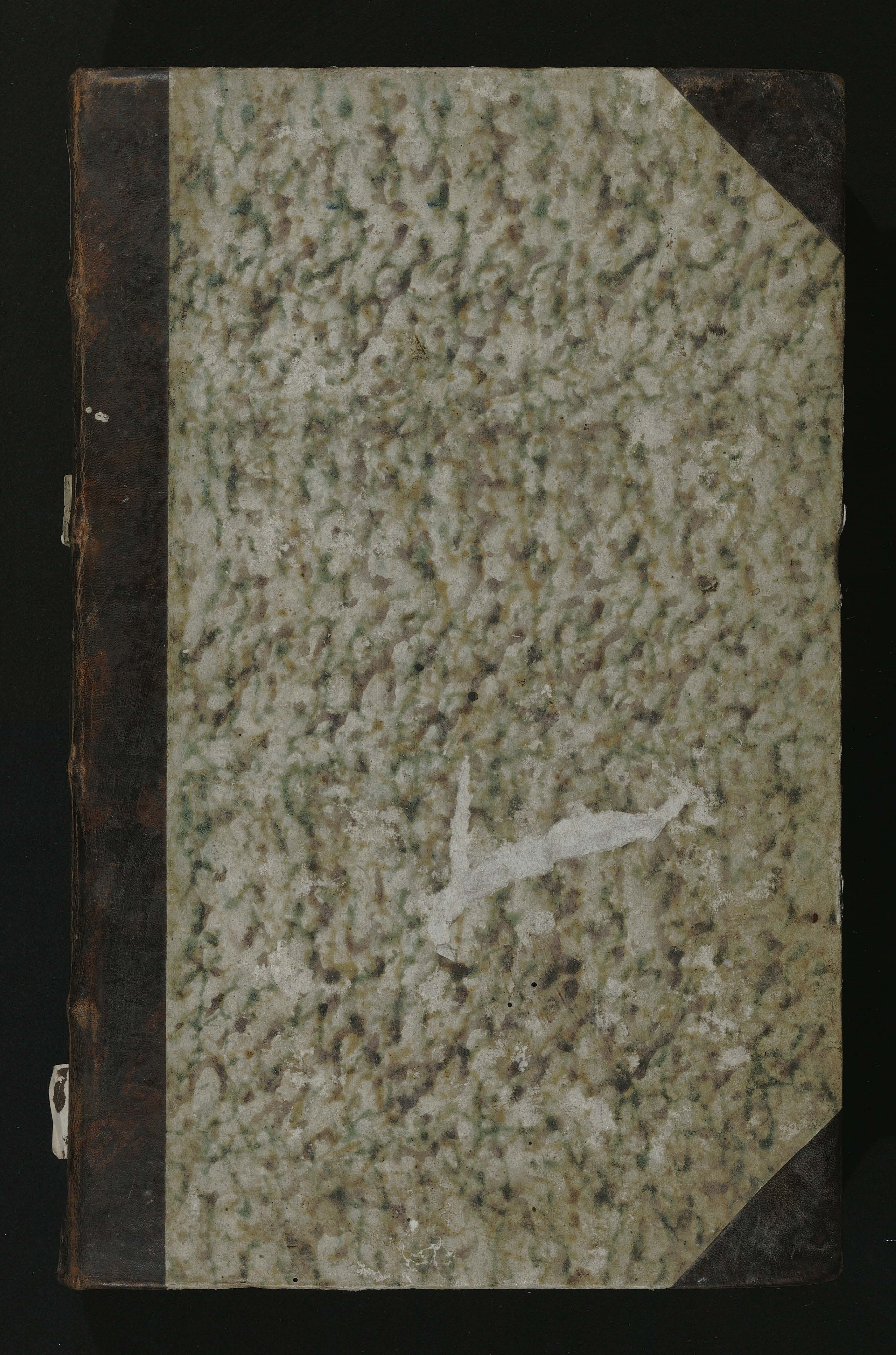
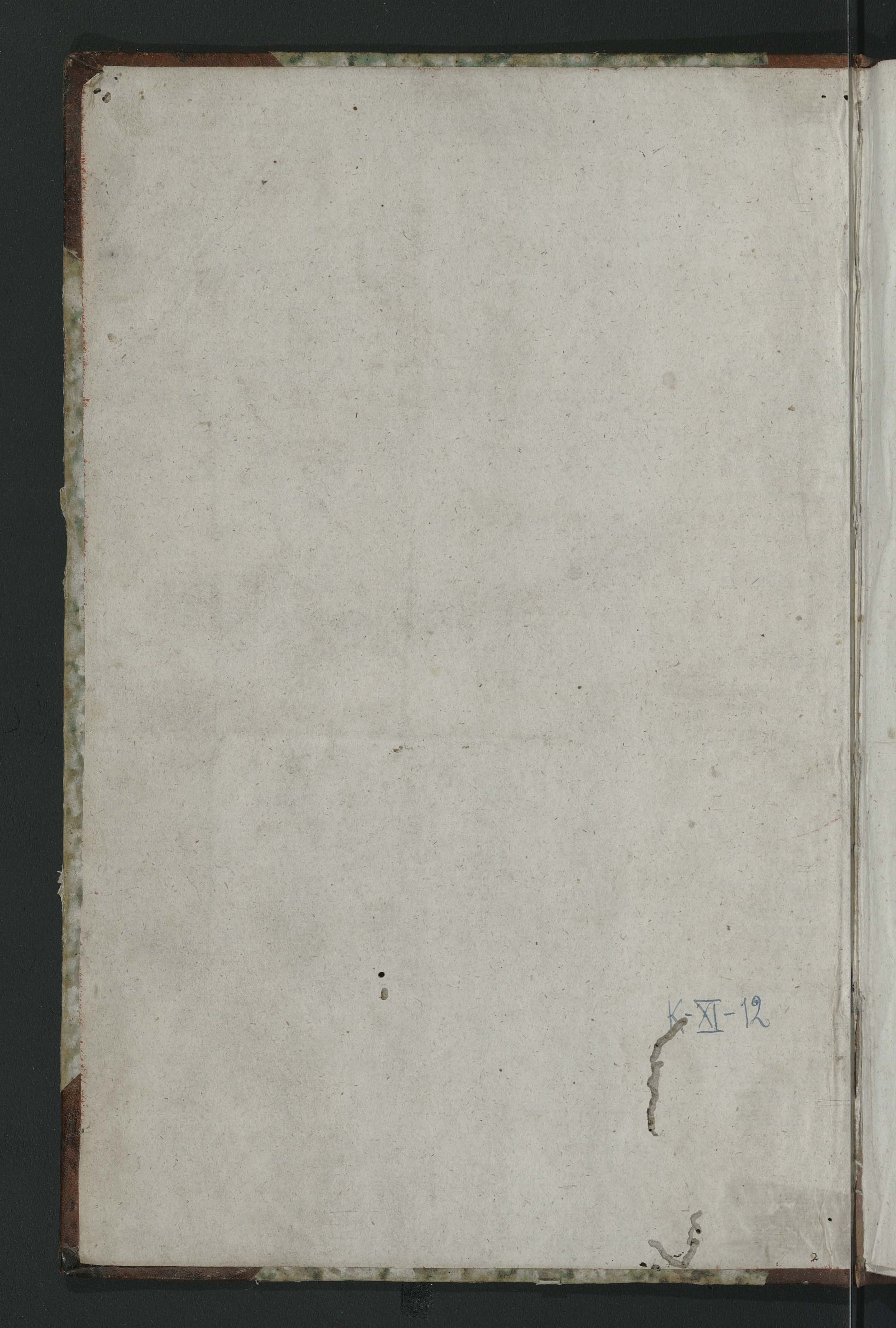
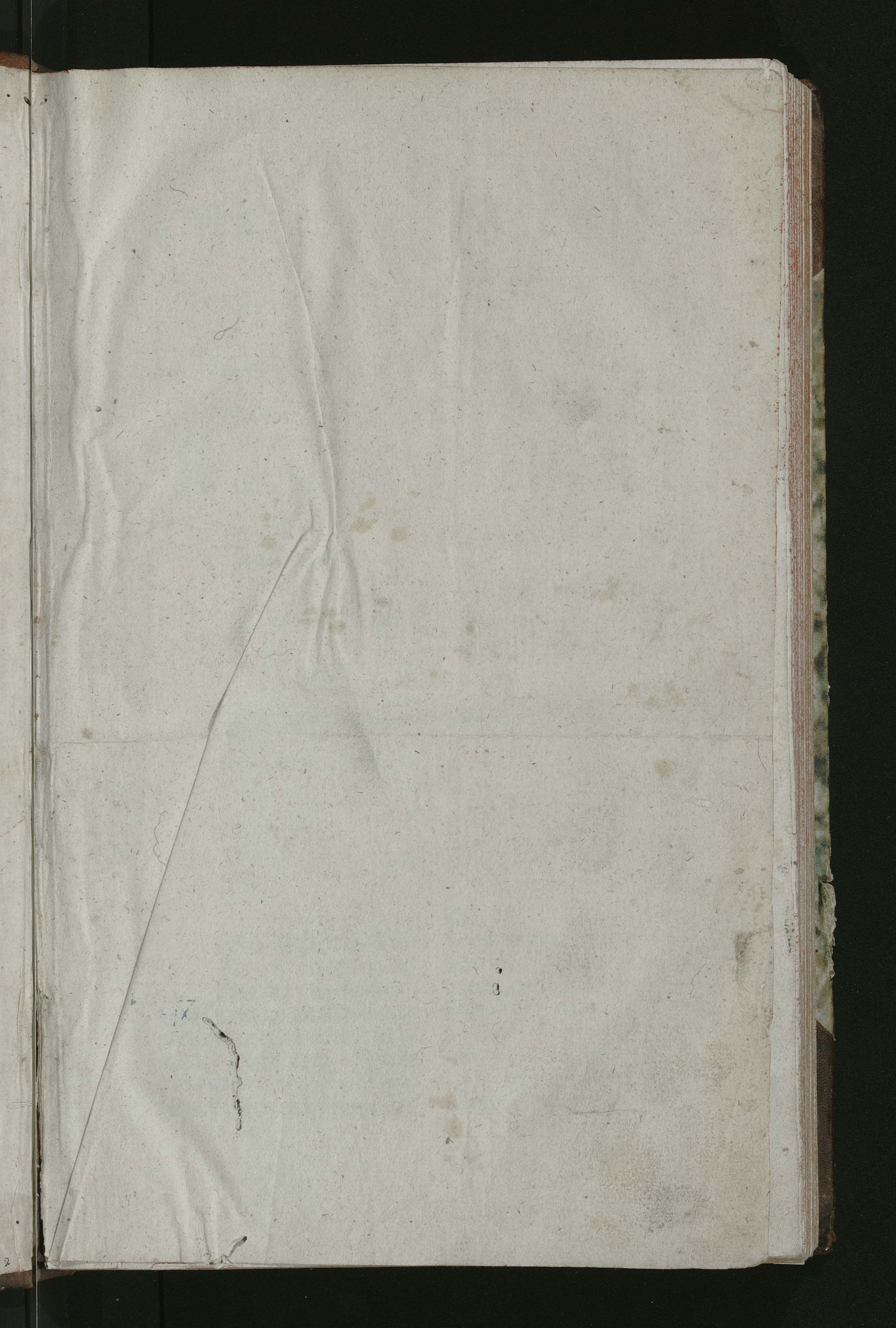

Verordnung

der k. k. bevollmächtigten westgalizischen Hofkommission.

Rozporządzenie

Cesar. Król. Zadworney Kommissyi Galicyi Zachodniey.

Wie die Erhebung des geistlichen Vermögens zu geschehen habe.

Jak duchowny maiątek dochodzony bydź ma.

Da das Vermögen der westgalizischen Geistlichkeit bis nun zu weder gehörig erhoben, noch sicher gestellt, und die Geistlichkeit eben dadurch der Gefahr ausgesetzt worden ist, einen Theil desselben zu verlieren, oder in den zu ihrem Unterhalt gestifteten Einkünften Abbruch zu leiden; so haben Se. Majestät aus väterlicher Sorgfalt für das Wohl der hierländigen Geist-

Ponieważ maiątek duchowieństwa Zachodnio-galicyiskiego dotąd ani należycie wyśledziony, ani zabezpieczony zostaie, a duchowieństwo prawie przez to na niebezpieczeństwo narażone iest, po części tegoż utracenia, lub cierpienia uszczerbku w dochodach na utrzymywanie jego fundowanych; przeto raczyła Jego Ces.

lich-

lichkeit mittels höchsten Hofdekrets vom 9ten September vorigen Jahres gnädigst zu entschliessen geruhet, daß das Stammvermögen der gesammten Geistlichkeit, als: der Bischöfe, Prälaten, Kommendatar- und Klosteräbte, der Domkapitel, Kathedral- und Kollegiatkirchen, der Domherren, Klöster, Pfarrer, Präbenden, Bruderschaften, einfachen Pfründen, Spitäler, und sonstiger unter was immer für Namen vorkommender frommer Stiftungen, durch eine eigene aus dem Kreishauptmann eines jeden Kreises, aus einem landesfürstlichen geistlichen Mitkommissär, einem Fiskaladjunkten, und aus dem Dekan des einschlagenden Bezirks zusammengesetzte Lokalkommission, theils in verschiedenen Standpunkten eines jeden Kreises, theils, wo es nöthig befunden wird, in dem Wohnort des betreffenden Benefiziaten genau und umständlich erhoben, und alles, was zur Sicherstellung dieses Stammvermögens erforderlich seyn sollte, durch nähere Erörterung der Umstände, und Intabulirung der Urkunden in die Bücher der künftigen Landtafel, oder in die städtischen Grundbücher und Dominikalinventarien un-

Królew. Mość z Oycowskiey pieczołowitości o dobro tuteyszo-kraiowego duchowieństwa przez naywyższy dekret nadworny pod 9ym Września roku przeszłego nayłaskawiey uchwalić, ażeby pierwiastkowy maiątek całego duchowieństwa, iako to: Biskupów, Prałatów, Opatów Kommendaryinych i Klasztornych, Kapituł, Kościołów Katedralnych i Kollegiat, Kanoników, Klasztorów, Probostw, prebend, bractw, poiedyńczych Beneficiów, Szpitalów, i innych pod iakimkolwiek Imieniem nadarzaiących się fundacyi pobożnych przez właściwą z cyrkularnego Kapitana każdego cyrkułu, rządowo-duchownego Królewskiego Kommissarza, Fiskalnego Adjunkta, i Dziekana powiatu przypadaiącego złożoną Kommissię mieyscową, częścią po różnych stanowiskach każdego cyrkułu, częścią gdzie potrzeba zachodzić będzie, w pomieszkaniu tyczącego się prebendarza ściśle i okolicznie dochodzić, i co tylko zabezpieczenie tego pierwiastkowego maiątku wymagać będzie, dokła-

ver-

vorzüglich eingeleitet werden soll.

Obzwar nicht zu zweifeln ist, daß die Geistlichkeit diese blos zu ihrem Besten gereichende Anstalt, durch welche allein dem Verlust ihres Stammvermögens für das Künftige vorgebogen, den rechtlichen Verhandlungen oder Streitigkeiten ausgewichen, und die Geistlichkeit überhaupt in den Stand gesetzt werden kann, die gestifteten Einkünfte ruhig, und ungestöhrt zu geniessen, danknehmigst erkennen wird; ob zwar es einem jeden einleuchtend seyn muß, daß diese heilsame Anstalt zum Besten der Religion selbst, zur Aufrechthaltung, und Sicherstellung des Vermögens der geistlichen Körper, und Gemeinden, so wie der frommen Stiftungen, vorzüglich aber in der Absicht eingeleitet wird, damit die Einkünfte eines jeden Benefiziaten nach dem Willen der Stifter gehörig fliessig gemacht, und verwendet werden; obzwar endlich die Geistlichkeit von dem wohlthätigen Einfluß dieser Anstalt sich selbst überzeugen wird, nach welchem das Vermögen auf dem kürzesten Weege sicher gestellt, evinzirt, und allein jenen Verlegenheiten vorgebogen werden kann, die den

dnieyszym rozpoznaniem okoliczności, tudzież intabulowaniem dokumentów w Księgi przyszłey Tabuli, lub w Mieyskie Księgi gruntowe, i dominikalne Inwentarze nieodwłócznie zdziałać. Chociaż powątpiewać się o tym nie daie, że duchowieństwo to szczególnie na iego dobro wychodzące ustanowienie, przez które iedynie stracie pierwiastkowego maiątku na przyszłość zapobiedz, prawnych sporów uniknąć, a duchowieństwo w ogulności w tym stanie postawić można, iżby spokoynie i bez przeszkody fundowanych dochodów używało, z uprzeymą wdzięcznością pozna; chociaż każdemu iaśnie wydać się musi, że to ustanowienie dla dobra samey religii, dla utrzymania i zabezpieczenia maiątku zgromadzeń duchownych, społeczeństw, tudzież pobożnych fundacyi, osobliwie zaś w tym zamiarze zaprowadza się, ażeby dochody każdego prebendarza podług woli Fundatora należycie płynnemi uczynić, i przyzwoicie obracać; chociaż nakoniec duchowieństwo o dobro-

hierländigen Klerus sehr oft in die traurigste Verlegenheit gesetzt haben, daß derselbe wegen langwierigen Streitigkeiten, oder Vorenthaltung des gestifteten, und ihm rechtmässig gebührenden Einkommens äusserst kümmerlich leben, bei Rechtsstreitigkeiten seine Urkunden unerfahrenen und eigennützigen Personen anvertrauen, und dadurch sich zu Handlungen verleiten lassen mußte, die sehr unter seiner Würde waren; so werden dennoch mittels des gegenwärtigen Kreisschreibens sämmtliche Bischöfe, Generalvikarien, Aebte, Benefiziaten, und Vorsteher der geistlichen Kommunitäten nachdrücklich erinnert, über den Stand ihrer Einkünfte, und des ihnen anvertrauten Stiftungsvermögens nach der folgenden umständlichen Einleitung aufrichtige, und getreue Fassionen zu verfassen, sich einer vorzüglichen Deutlichkeit in Schilderung und Beschreibung ihrer Einkünfte zu befleissen, die nöthigen Urkunden, als Errekzionen, Donazionen, Visitazionen, Auszüge aus den Büchern unter dem Titel: Libri Beneficiorum, Retaxationum monasteriorum, und Visitationum, in sofern sie dieselben nicht in Handen haben, aus

czynnym wpływie tego ustanowienia samo siebie przekona, wedle którego maiątek naykrótszą drogą zabezpieczony, ewinkowany bydź, i wszystkim owym zawiłościom zapobiedz można, które tuteyszokraiowych Księży iuż bardzo często naysmutnieyszym kłopotem nabawiły, gdyż takowi dla długich sporów, lub zatrzymania fundowanego, i prawnie należącego się im dochodu bardzo nędznie żyć, w sądowych sporach dokumenta swoie niedoświadczonym, i własny zysk upatruiącym osobom powierzać, a przez to do czynności, powagę ich upadlaiących nakłaniać się musieli; wszelako nineyszym listem okólnym wszyscy Biskupowie, generalni Wikariuszowie, Opaci, Prebendarze, i Przełożeni duchownych społeczeństw wyraźnie upominaią się, ażeby o stanie swoich dochodów, i powierzonego sobie maiątku fundacyinego podług następuiącego dokładnego prawidła rzetelną i wierną fassię układali, dochody swoie iak naywyraźniey opisywać usiłowali, potrzebne dokumenta, iako

den

den betreffenden Archiven der Konsistorien, Domkapitel, Grod- oder Terrestralgerichtsakten, städtischen, und Dominikal-Grundbüchern entweder in der Abschrift, oder oblatuirter zu erheben, und beizubringen, und überhaupt die Fassionen dergestalt vorzubereiten, damit die Lokalkommission bei Untersuchung der tabellarischen Ausweise und Fassionen unaufgehalten fortschreiten könne. Die Geistlichkeit kann diese geringe Mühwaltung mit einem desto grösseren Eifer auf sich nehmen, als eben nur sie durch diese Voranstalt des fortwährenden Genusses ihrer Einkünfte versichert wird, und über dessen Erhaltung unter fiskalämtlicher Vertretung den landesfürstlichen Schutz zu erwarten hat.

to: erekcye, donacye, wizytacye, wypisy z Książek pod tytułem: *Libri beneficiorum, retaxationum monasteriorum, & visitationum,* ieżeli takowych w ręku niemaią, z tyczących się Archiwów Konsistorialnych, Kapitularnych, z Ksiąg Grodzkich lub Ziemskich, mieyskich lub dominikalnych originalnie lub przez oblatę dobywszy podawali, i w ogólności Fassye tak przygotowali, iżby Kommissia mieyscowa w roztrząsaniu tabellarycznych wypisów i Fassyi bez zawodu postępować mogła. Duchowieństwo może to małe zatrudnienie z tym większą gorliwością na siebie przyiąć, im właśniey tylko onemu przez to urządzenie trwałe używanie dochodów zabezpiecza się, i samo tylko dla utrzymania tegoż pod przewodnictwem urzędu Fiskalnego rządowey obrony spodziewać się ma.

Um aber diese Fassionsausarbeitung mit der nöthigen Verläßlichkeit, und Gleich-

Lecz dla osiągnienia w tym dziele Fassyi potrzebney dokładności, i iedno-

för-

förmigkeit im Ganzen zu erzielen, und sowohl der Lokalkommission die Prüfung der Fassionen, und Urkunden, als auch den dabei mitwirkenden Behörden die Verhandlung, und Vormerkung zu erleichtern, muß sich die Geistlichkeit vor allem anderen zum Augenmerk nehmen, daß sich ihr Vermögen eigentlich in drey Hauptheile zergliedere, nemlich:

ſtayności ogólney, i dla ułatwienia Kommiſsyi mieyscowey probowania Faſsyi i Dokumentów, tudzież powodowania i zapisywania inſtancyom w tym przedmiocie wſpólnie działaiącym, musi duchowieńſtwo nadewszyſtko wziąść na uwagę, że iego maiątek właściwie na trzy główne części dzieli się:

1^{tens} In Kapitalien, 2^{tens} in Güter und Realitäten, und 3^{tens} in Rechte, und Dienſtbarkeiten.

Po 1^{sze} Na Kapitały, Po 2^{gie} Na Dobra i realności; i Po 3^{cie} Na Prawa i usługi (*servitus.*)

Zur Erzielung der Deutlichkeit, und der genauen Uibersicht hat man getrachtet, dieses Geschäft so viel möglich zu vereinfachen, und sind zu diesem Behuf nach den drey Hauptkathegorien drey Ausweise, und zwar in Rücksicht der Kapitalien der Ausweis unter der Zahl I., in Rücksicht der Realitäten jener

Dla osiągnienia wyraźności, i dokładnego proſpectu ſtarano się ten intereſs ile możności ułatwić, i ułożono dla tego posiłku wedle tych trzech głównych Kategoryi, 3. Tabellę, a to względem Kapitałów pod liczbą I. względem realności, pod liczbę II. a nakoniec wzglę-

un-

unter der Zahl II., und endlich in Rücksicht der Rechte und Dienstbarkeiten jener unter der Zahl III. entworfen worden.

dem Praw i usług pod liczbą III.

Einem jeden Bischof, Kapitel, Abten, Kloster, Pfarrer, Benefiziaten, oder sonstigen Vorsteher geistlicher Kommunitäten, und frommer Stiftungen wird daher die nöthige Anzahl der in Druck aufgelegten Ausweise mittels des vorgesetzten Kreisamts nach seinem Anverlangen zugestellt werden, damit dieselben nach diesem Musterbogen bis zur Ankunft der Lokalkommission die Rubricken gehörig ausfüllen, und die nöthigen Vorarbeiten zu Stande bringen können.

Każdemu zatym Biskupowi, Opatowi, Klasztorowi, Proboszczowi, Prebendarzowi, każdey Kapitule, lub innym przełożonym duchownych społeczeństw, i pobożnych fundacyi potrzebna liczba drukowanych tabell przez cyrkularny urząd przełożony podług żądania dodana będzie, ażeby według tych wzorowych Arkuszów aż do przybycia Kommisyi mieyscowey rubryki należycie zakryślić, i wypisać, tudzież potrzebne roboty poprzednie do skutku przyprowadzić mogli.

Die Ausweise sind zwar an sich selbst klar, und bestimmt verfaßt, so, daß es nicht leicht möglich ist, bei Eintragung der Auszüge in die Rubricken einige Beschwerlichkeiten zu finden; um aber doch allen Anständen, und

Tabelle są w prawdzie same przez się iaśnie i dokładnie tak ułożone, iż trudna znaleść przy wciąganiu wypisów w rubryki iakowey uciążliwości; ażeby iednak uniknąć wszelkiego powątpiewa-

Anfragen auszuweichen, und den daraus entstehenden Unrichtigkeiten vorzubeugen, wird noch nachstehende Erklärung der Rubricken beigefüget:

nia i zapytywania się, tudzież zapobiedz wynikaiącym z tąd błędom, dołącza się ieszcze następuiące ociaśnienie rubryk:

ad I. Ist bei dem Kapitalienausweis zu bemerken, daß derselbe aus folgenden Bestandtheilen zu bestehen habe:

ad I. względem Tabelli Kapitałowey potrzeba wiedzieć, że ta z następuiących części składać się ma.

1tens Aus der Aufschrift.

Po 1sze Z napisu,

2tens Aus zehn besondern Rubricken, und

Po 2gie Z dziesięciu rubryk osobnych, i

3tens Aus der Fertigungsklausel, und der Fertigung selbst.

Po 3cie Z klauzuli podpisowey i samego podpisu,

ad 1mum Was die Aufschrift anbelangt, so muß ein jeder Benefiziat, Kapitel, Kloster, Pfarrer, oder sonstiger Vorsteher geistlicher Kommunitäten, den Titel der Kirche, den Ort, in welchem das Bene-

ad 1mum co się napisu tyczé, powinien każdy Prebendarz, Klasztor, Proboszcz, lub inny iakikolwiek przełożony duchownego społeczeństwa, każda Kapituła tytuł Ko-

fizium

fizium sich befindet, den Namen des Kreises, und dann noch überdieß bemerken: wem das Patronatsrecht gebühre, ob selbes nemlich landesfürstlich sey, oder einem sonstigen Privaten, und welchem angehöre; im letzteren Falle ist immer der Familiennamen des Patrons anzugeben.

Was sodann die 1te Rubricke betrift, so ist darinn die Grösse des Kapitals aufzuführen; weil aber nebst den bestimmten Kapitalien auch noch die sogenannten Reempzionalsummen, oder jährlichen Zinse hierlandes bestehen, so hat bei den vorkommenden Reemzionalsummen, oder jährlichen Zinsen der Fatent immer den Betrag dieses jährlichen Zinses auszudrücken, und zur Unterscheidung von den Kapitalien die Worte: *Census annuus* oder jährlicher Zins, wie es aus dem tabellarischen Ausweis in der dritten Rubricke zu ersehen ist, beizusetzen.

ścioła, mieysce, gdzie się beneficium znayduie, Nazwisko cyrkułu wypisać, i prócz tego o tym nadmienić, do kogo prawo prezentowania należy; w ostatnim razie nazwisko Familii Patrona wyrazić potrzeba. Co się zaś

1szey Rubryki tyczy, powinna się w niey ilość Kapitału wypisać, ale ponieważ prócz oznaczonych Kapitałów Summy widerkaufowe czyli reemcionalne, lub roczne czynsze w tym kraiu znayduią się, przeto składaiący wyznanie powinien przy nadarzaiących się Summach reemcionalnych, lub rocznych prowiziach zawsze ilość tego rocznego czynszu wyrazić, i dla rozróżnienia od Kapitałów słowa *Census annuus*, czyli roczny czynsz, iak w Tabelli z trzeciey Rubryki poznać się daie, dołożyć.

In die 2te Rubricke wird die Anzahl der Kapitalien einzutragen, und ersichtlich zu machen seyn, wieviel verschiedene Kapitalsposten eine Kirche, Stift, 2c. besitze.

W 2ga Rubrykę potrzeba będzie liczbę Kapitałów wpisać, i widocznie okryślić, ile rocznych Kapitałów Kościoł, fundacya &c. posiada.

Die 3te Rubricke enthält den Tauf- und Geschlechtsnamen desjenigen, welcher in der Urkunde als Verschreiber oder Stifter erscheinet. Da es sich aber öfters ereignet, daß der Stifter längst verstorben, und dermal ein ganz anderer Schuldner vorhanden ist; so kömmt in der

3cia Rubryka zawiéra Imie i Nazwisko tego, który w Dokumencie iako zapisuiący czyli Fundator okazuie się. Ale ponieważ często się trafia, że Fundator dawno iuż umarł, a teraz wcale inny dłużnikiem zostaie; a zatym

4ten Rubricke dieser neue Schuldner mit dem Vor- und Zunamen auszudrücken, um sogleich ersehen zu können, an wen man sich sowohl in Rücksicht des Kapitals, als auch der Interessen halten könne.

w 4tey Rubryce wyrażić przypada tego nowego dłużnika po Imieniu i Nazwisku, ażeby natychmiast dostrzedz można, kogo się tak względem Kapitału, iako też prowizyi trzymać należy.

In der 5ten Rubrike ist einzuschalten:

W 5ta Rubryką ma się włożyć:

a) Das

a) das Datum der Inskripzion,

a) Datum inskrypcyi;

b) das Jahr, nemlich Feria, & Castrum, wann, und wo die Verschreibung geschehen ist.

b) Rok, mianowicie: *feria & castrum*, kiedy i gdzie ninieyszy zapis sporządzony.

Bei dieser Rubricke ist vorzüglich zu bemerken, daß hier die erste Urkunde oder Verschreibung in der Urschrift, oder in einem authentischen Auszuge angeschlossen, und eine jede solche Urkunde mit den Buchstaben a, b, c, nach der Ordnung des Alphabets bezeichnet werden müsse; sind mehrere Urkunden, als Buchstaben des Alphabets vorhanden, so werden die nachfolgenden mit zwey Buchstaben, als aa, bb, cc, ꝛc. bezeichnet. In der

O tey Rubryce osobliwie wiedzieć należy, że tu pierwszy Dokument lub zapis Oryginalnie, lub w autentycznym extrakcie przyłączony, i każdy takowy Dokument literami *a*, *b c*, porządkiem alfabetu naznaczony bydź musi; ieżeli zaś więcey iest Dokumentów, niż liter alphabetu, tedy następne podwóynemi literami, iako to: *aa*, *bb*, *cc*. znaczą się.

6ten Rubricke sind jene Güter zu bemerken, auf welchen nach dem Innhalt der Verschreibung die betreffende Sum-

W 6tey Rubryce o tych dobrach namienić potrzeba, na których według osnowy zapisu tycząca się Summe

me verschrieben, oder versichert wurde.

ma zapisana, i ubezpieczona została.

7tens Da es sich öfters ereignet, daß die Summen nicht mehr auf jenem Gut haften, auf welchem sie ursprünglich versichert worden, sondern dermal auf ganz andere Güter übertragen worden, und wirklich haften; so ist in dieser Rubricke das zur Hypothek neu fürgewählte Gut auszudrücken, und sind zugleich jene Urkunden beizuschliessen, mittels welcher erwiesen wird, daß diese Summe dermal auf diesem Gut hafte; ist die Uibertragung auf Güter geschehen, die dermal im Auslande liegen, so ist noch, um seiner Zeit allen Irrungen vorzubeugen, die Bemerkung beizusetzen: das Gut liegt in Südpreussen, Rußland ꝛc.

Po 7me Gdy często się zdarza, że Summy nie na tych iuż dobrach są umieszczone, na których pierwiastkowie zabezpieczone były, lecz teraz wcale na inne dobra przeniesione zostały, i w samey rzeczy na tychże zalegaią; tedy w tey rubryce dobra na hypothekę nowo wybrane wyrazić, i owe dokumenta przyłączyć należy, któremi się udowodnia, że takowy Kapitał na tych dobrach zalega; ieżeli zaś podobny Kapitał na dobra został przeniesiony, które teraz są zagranicą, dołożyć tedy iescze potrzeba dla zapobieżenia wszelkim omyłkom, że takowe dobra są położone w Prusach południowych, Rossyi i t. p.

Diese Uibertragung von einem Gut auf das andere geschah meistens durch richterliche Sprüche, durch freywillige Bezahlung des Kapitals,

Przeniesienie takowe Kapitałów z iednych dóbr na drugie następowało po większey części za sądowniczym wyrokiem, dobro-

oder

oder durch die anerkannte Uibernahme der Kapitalssumme von dem neuen Schuldner.

wolnym wypłaceniem Kapitału, lub uznane przecięcie Summy Kapitałowey przez nowego dłużnika.

Es ereignet sich öfters, daß in einem Kreiſe oder Bezirk zwey, auch drey Güter des nemlichen Namens sich befinden; in dieſem Fall müſſen die Benefiziaten ꝛc. darauf Acht haben, damit sie die Namen mit den gewöhnlichen Beiſätzen, als geſetzt: Wola górna, dolna, szrednia, oder wo die Ortſchaften gleiches Namens keine beſondere Beiſätze haben, nach der nächſtgelegenen Provinzialſtadt, als geſetzt: Wola pod Kielcami, Wola pod Samſonowem, Wola pod Nowym Miaſtem genau verzeichnen, weil ſonſt bei gleichen Namen die Jntabulirung der Kapitalsposten auf ein unrechtes Gut geſchehen, und der Erbherr deſſelben wegen einer ihn nicht betreffenden Kapitalssumme unbillig belanget werden dürfte.

Zdarza się często, że w iednym cyrkule lub powiecie dwa lub trzy Klucze iednego są nazwiska, w takowym razie muszą Prebendarze &c. na to uważać, ażeby takowe Nazwiska zwyczaynemi dodatkami, iako to, na przykład: *Wola górna*, *dolna*, *średnia*, lub, gdzie Oſady iednakowego nazwiska oſobnych dodatków niemaią po naybliższym Mieście prowincionalnym, na przykład: *Wola pod Kielcami*, *Wola pod Samſonowem*, *Wola pod Nowym miaſtem* dokładnie opisać, ponieważby inaczey dla iednakowych nazwisk intabulacia summ kapitalnych na inne dobra mylnie uskuteczniona, a dziedzic tychże za kapitał nie tyczący go pieniany bydź musiał.

Auf gleiche Weiſe geſchieht es auch oft, daß ein Dorf

Rownym ſposobem często się przytrafia, że iedna

D

meh-

mehrere Antheile enthält, die zwar den nemlichen Namen haben, doch zu verschiedenen Erbherren gehören; bei derlei vorkommenden Fällen sind die Antheile und Erbherren genau zu unterscheiden, und anzugeben: auf welchem Antheil die Summe hafte, und wird die vorzüglichste Pflicht der Benefiziate darin bestehen, jene Urkunden, und Beweise beizubringen, durch welche dargethan werden kann, daß das Kapital dieses, und kein anderes Gut, diesen, und keinen anderen Antheil, und Erbherrn betreffe.

Wieś kilka części zawiera, maiących to same nazwisko, a należących do rozmaitych dziedziców; w takowych przypadkach należy części i dziedziców ściśle rozróżnić, i okazać, na którey części summa zalega, a nayosobliwszym obowiązkiem prebendarza będzie, owe dokumenta, i dowody złożyć, któremi udowodnić można, że Kapitał te a nie inne dobra, tę, a nie inną część i tego a nie innego dziedzica tyczy.

8tens In dieser Rubricke muß ausgedrückt werden: an welchem Tage, und in welchem Jahre die Interessen das letztemal bezahlt worden; in der

Po 8me. W tey rubryce musi się wyrazić: którego dnia i roku prowizia ostatni raz zapłacona;

9ten Rubricke werden die verschiedenen Verbindlichkeiten ausgedrückt, welche der Stifter in der ausgestellten Urkunde dem Nutznießer des Kapitals aufgelegt hat; z. B. wie viele Messen derselbe jährlich zu lesen, oder welche geistliche Obliegenheiten derselbe zu vollziehen habe; in der letzten, und

W 9tey Rubryce wyrażą się owe rozmaite obowiązki, które fundator w dokumencie na pozytkuiącego kapitał włożył; na przykład: wiele Mszy rocznie odprawiać, lub iakie duchowne obowiązki dopełniać ma; w ostatniey i

10tem

10ten Rubricke dieses Ausweises können jene Umstände angeführet werden, welche in den vorgehenden Rubricken nicht enthalten sind, und doch zu einigen Aufklärungen dienen.

10tey Rubryce tey tabelli mogą te okoliczności bydź umieszczone, które nie są w poprzedzaiących rubrykach zawarte, a iednak do iakowegoś obiaśnienia służą.

Nachdem nun nach dieser Anleitung alle Kapitalien nach ihrer Beschaffenheit erläutert seyn werden, so folgt die Klausel der Unterschriften, wie sie in dem Ausweis unter der Zahl I. enthalten ist, mit dem Datum des Jahres, des Tags, und der Unterschrift des Pfarrers, oder Vorstehers der Stiftung.

Gdy zatym według ninieyszey informacyi wszystkie kapitały podług swey sytuacyi wyiaśnione zostaną, nastąpi klauzula podpisowa, iaką tabella pod liczbą I zawiera, z oznaczeniem roku, dnia, i z podpisem Proboszcza, lub przełożonego fundacyi.

Der zweyte tabellarische Ausweis über die Realitäten, als des vorzüglichsten Theils des geistlichen Stammvermögens besteht aus der Aufschrift, aus 39 Rubricken, und aus der Klausel bei der Unterschrift, und der Unterschrift selbst.

Druga tabella na realności, iako osobliwszą część duchownego maiątku pierwiastkowego składa się z napisu, z 39. rubryk, klazuli podpisowey i podpisu samego.

In Betreff der Aufschrift ist das nemliche zu beobachten, was bei dem ersten Ausweis unter der Zahl I. bereits gesagt worden; in Ansehung der Rubricken aber ist an-

Względem napisu to samo uważać potrzeba, co się o pierwszey tabelli pod liczbą I. iuż powiedziało; względem rubryk zaś umieszczona iest po-

fänglich eine Rubricke für die Buchstaben der Urkunden nach alphabetischer Ordnung enthalten, wie es der Musterbogen unter der Zahl II zeiget; sodann ist in der

1ten Rubricke die Konsignazionsnumer anzusetzen, damit man abnehmen könne, wie viele Hauptgüter, oder sogenannte Schlüssel das Bisthum, das Kloster, oder die Pfründe besitze, ob nemlich zu demselben 2, 3, u. s. w. Hauptschlüssel gehören. In die

2te Rubricke ist der Titel der Kirche, oder der geistlichen Kommunität, zu welcher die Güter gehören, zum B. die Pfarre in Krakau ad S. Florianum, die Abtey in Wąchock, oder das Bisthum Chelm unter den laufenden Numern 1. 2. 3. nebst Benennung der Schlüssel einzuschalten. In die

3te Rubricke kommen die Bestandtheile der Schlüssel, oder die sogenannten Attinenzien zu setzen.

Nachdem es aber zweyerlei Gattungen dieser Attinen-

czątkowa rubryka na litery dokumentów według porządku alphabetycznego, iak arkusz wzorowy pod liczbą II. okazuie; potem należy w

Iszey Rubryce liczbę konsygnacyi ſtawić, ażeby poznać można, ile kluczów Biskupſtwo, Klasztor, lub prebenda posiada, czyli mianowicie do tegoż 2. 3. i t. d. Klucze należą.

W 2ga Rubrykę należy tytuł Kościoła, lub duchownego ſpołeczeńſtwa, do którego dobra należą, naprzykład: Probowſtwo w Krakowie *ad St. Florianum* Opactwo Wąchockie, lub Biskupſtwo Chełmskie pod numerami ciągem idącemi 1. 2. 3. z nazwiskiem Kluczów, włożyć.

W 3cią Rubrykę przypadną części składowe Kluczów, czyli tak zwane przyległości.

Ale ponieważ ſądwa gatunki takowych przyle-

zien

zien giebt, nemlich: terrestral- und bürgerliche; so sind in dieser Rubricke

a) die Terrestral- oder Tabularkörper, in die sub

b) aber die Zivil- oder bürgerlichen Realitäten einzutragen; daher dann auch

4tens In dieser Rubricke alle Städte, Dörfer, Mayerhöfe, die zu diesem in der zweyten Rubricke benannten Körper gehören, und alle jene Körper, welche ehemals in die Grod- oder Terrestralakten ingrossirt, oblatuirt, oder roborirt worden sind, aufgeführt werden müssen. Unter dem Ausdruck tabular versteht man blos die Terrestralgüter, die man für die Zukunft bei der Landtafel intabuliren lassen wird. Jede Stadt, jedes Dorf, jeder Mayerhof ist also nach der Ordnung des vorhandenen Inventariums namentlich auszudrücken, jeder solcher Kör-

głości, mianowicie: ziemskie, i cywilne; to ieſt mieyskie, a zatym w rubrykę

a)realności ziemskie czyli tabularne, w rubrykę zaś

b) Cywilne czyli Mieyskie, to ieſt owe, które w okręgu jurisdikciów mieyskich się znayduią wpisywać ſię będą, i dla tego

Po 4te W tey rubryce wszyſtkie Miaſta, Wsie, Folwarki, do tey w drugiey rubryce wymienioney realności należące, i wszyſtkie owe, które przedtym w aktach Grodzkich lub Ziemskich ingroſſowane, oblatowane, lub roborowane były, wyszczególnione bydź muszą. Pod wyrazem *tabularny* rozumieią się tylko te dobra ziemskie, które na przyszłość w tabuli Królewskiey intabulować każą się. Każde Miaſto, każda Wieś, i każdy Folwarek ma bydź według porządku będącego Inwentarza po nazwisku

per ist insbesondere mit den kleinen alphabetischen Buchstaben a, b, c, zu bezeichnen, und bei jedem sind alle nachfolgende Rubricken auszufüllen; wie z. B. in dem tabellarischen Ausweise unter der Zahl II. ersichtlich gemacht worden ist, wo unter dem Buchstaben *a* die Stadt Wąchock durch alle Rubricken, so wie unter dem Buchstaben *b* und *c* die dazu gehörigen Dörfer ersichtlich gemacht worden sind.

wyrażone; każda takowa Realnośc szczególnie małemi alfabetycznemi literami *a*, *b*, *c*, oznaczona, i przy każdey powinny się wszystkie następuiące rubryki napełnić; iak naprzykład: w tabelli pod liczbą II. widocznie pokazano, gdzie pod literą a, miasto Wąchock przez wszystkie rubryki tak, iako pod literami *b*, i *c*, należące do tegoż Wsie wyiaśnione zostały.

Wenn auf diese Art ein Schlüssel mit allen Attinenzien beschrieben ist, so geht man auf den 2ten 3ten Schlüssel über, und fährt in so lange fort, bis die auszugsweise Beschreibung aller Terrestral- und respektive Tabularkörper beendiget worden; wenn aber alle Terrestral- und respektive Tabularkörper aufgeführt, und bei jedem Körper die Rubricken ausgestellt sind, so schreitet man zu der

Opisawszy tym sposobem Klucz ieden ze wszystkiemi przyległościami, przystąpi się do 2^{go} 3^{go} Kluczu postępuiąc tak długo, dopóki tabellaryczny opis wszystkich ziemskich a względnie tabularnych Realności nieukończy się; wyszczególniwszy zaś wszystkie ziemskie, a względnie tabularne Realności, i napełniwszy przy każdey Realności należyte rubryki, przystąpi się

5ten Rubricke, nemlich zu den bürgerlichen Realitäten, worunter man jene Realitäten versteht, welche ehemals in die städtischen Grundbücher, oder Dominikalinven-

do 5^{tey} rubryki, mianowicie do mieyskich realności, pod któremi owe realności rozumieią się, które przedtym do mieyskich Ksiąg, lub dominikalnych

tarien

tarien eingeschaltet werden mußten; z. B. die Häuser, Gärten, Wiesen, und sonstigen Grundstücke, die in dem Umfange einer Stadt, oder eines Dorfs gelegen sind; eine jede solche Realität muß wieder mit ihrem Namen ausgedrückt, die Häuser aber mit der Konskripzionsnumer bezeichnet werden, sodann sind bei jeder Realität alle Rubricken genau auszufüllen, wie es oben bei der 5ten Rubricke erinnert wurde, und so wie es aus dem Ausweis unter der Zahl II. ersichtlich ist.

Inwentarzów wpisywane bydź musiały; na przykład: domy, ogrody, łąki, i inne grunta, w obwodzie Miasta, lub Wsi położone; każda takowa realność musi bydź znowu po nazwisku swoim wyrażona, domy zaś Numerem Konskrypcionalnym oznaczone, tudzież powinny się przy każdey realności wszystkie rubryki dokładnie napełniać, iak się wyżey przy piątey rubryce wspominało, i z tabelli pod liczbą II pokazuie.

6tens In dieser Rubricke wird der Namen des Kreises angesetzt, in welchem die betreffende Realität liegt, denn es ereignet sich, daß z. B. ein Körper im sandomirer, der andere aber im radomer, und so in verschiedenen Kreisen gelegen ist; in die

Po 6te. W tey rubryce kładzie się nazwisko cyrkułu, w którym takowa realność położona, zdarza Się bowiem, że iedna Realność w Sandomirskim, druga w Radomskim, a zatym w różnych cyrkułach są położone;

7te Rubrike ist die Anzahl der Unterthanen, welche Gründe, und Häuser besitzen, nur überhaupt anzusetzen, ohne selbe namentlich aufzuführen.

W 7mey rubrycе ma bydź liczba poddanych, grunta i domy maiących, tylko ogółem wyrażona, niewyszczególniaiąc tychże po imieniu.

8tens In dieser Rubricke muß die Erwerbungsart der Realität aufgeführt werden; dabei ist zu bemerken, daß alle Realitäten entweder

Po 8me W tey rubryce musi sposób nabycia realności wyrazić się; w czym uważyć potrzeba, że wszystkie realności są lub

a. Gestiftet, oder *b.* gekauft sind, daher kömmt in die

a. Fundowane, lub *b.* kupione,

9te Rubrike der Vor- und Geschlechtsnamen des Stifters oder desjenigen, von welchem das Kloster, Pfarre, ꝛc. diese Realität erhalten hat, zu bemerken, wobei auch noch in der 9ten Rubricke auszudrücken ist: ob der Benannte der Stifter, oder Verkaufer sey, und müssen weiters hier die Urkunden unter den Buchstaben a, b, c, und zwar alle jene angeschlossen werden, die zum Beweise dienen, daß dieses Gut, oder die Realität von diesem oder jenem gestiftet, oder gekauft worden sey.

W 9tey Rubryce zatym wyrazić przypada imie i nazwisko Fundatora, lub tego, od którego Klasztor, Probostwo &c. tey realności nabyło, przy czym także w 9tey rubryce umieyścić należy obiaśnienie, czyli wymieniony iest fundatorem, czyli przedawca, prócz tego muszą tu bydź pod literami *a*, *b*, *c*, allegowane dokumenta wszystkie, udowodniaiące, że te dobra, lub ta realność od tego, lub owego fundowane, lub kupione są,

10tens In dieser Rubricke wird das Jahr der Stiftung, oder des Kaufs, in der

Po 10te W tę rubrykę należy wciągnąć rok fundowania, lub kupna,

11ten der Tag der Stiftung oder des Kaufs, in der

W 11ta dzień fundowania, lub kupna,

12ten Aber das Castrum, die städtischen, oder Dominikalgrundbücher, dann bischöflichen Kapitular- oder Primazialakten, in denen die Stiftung, oder der Verkaufsakt ingrossirt worden, genau auszudrücken seyn. In der

W 12ta zaś *Castrum*; mieyskie, lub dominikalne Księgi gruntowe, tudzież Biskupio-kapitularne, lub prymacialne akta, w których fundacyia, lub akt sprzedaży, zapisany;

13ten Rubrike ist zu bemerken: ob die Güter von dem Benefiziaten, Kloster, Spital, Bruderschaft ꝛc. selbst, oder durch andere verwaltet werden. Die

W 13tey Rubryce ma się napomknąć, czyli dobra przez samego prebendarza, Klasztor, Szpital, Bractwo, &c. lub przez kogo innego administruią się.

14te Rubricke dient für jenen Fall, wenn etwa ein Körper, oder eine andere Realität in Pacht gegeben wurde, oder aber in Sequestrazion, oder in traditorischem Besitz sich befindet, ein jeder von diesen drey Fällen muß deutlich ausgedrückt seyn, und zwar

14a Rubryka służy w owym przypadku, kiedy iaki Klucz i Wieś lub iaka realność w dzierżawę puszczona, lub w sekwestracyi, albo w posiadaniu tradytorycznym znayduie się; każdy z tych trzech przypadków musi wyraźnie bydź opisany, a to:

a) Ob Verpachtung,

b) Ob gerichtliche, oder Privattradizion, dann

c) Ob politische, oder gerichtliche Sequestrazion obwalte, wobei derjenige mit Vor- und Zunamen

a) Czyli zadzierżawienie,

b) Sądowa, lub prywatna tradycia,

c) Polityczna, lub sądowa sekwestracia zachodzi, przyczym tego po imieniu i nazwi-

F aus-

ausgedrückt werden muß, der sich in den vorangeführten Fällen im Besitze befindet. In der

sku wyrazić potrzeba, który w przypadkach zwyż wyszczególnionych takowe realności posiada.

15ten Rubricke muß der Vor- und Zunamen desjenigen angesetzt werden, welchem diese oder jene Realität in Pacht übergeben wurde.

W 15tey Rubryce, musi imie i nazwisko tego bydź wyrażone, któremu ta lub owa realność w dzierżawę puszczona.

16tens In dieser Rubricke muß angeführt werden, was für diesen Besitzstand jährlich bezahlt wird. In der

Po 16te w tey rubryce należy wyszczególnić, co za takowy stan posiadania rocznie płaci się,

17ten Auf wie viel Jahre dieses Gut, oder Realität in dem nemlichen Besitzstande zu verbleiben habe. In der

W 17tey na wiele lat takowe dobra, lub realności w tym samym stanie posiadania zostawać maią.

18ten Rubricke ist die Beschreibung der Gränzen anzusetzen. In der

W 18tcy Rubryce potrzeba umieyścić opisanie granicy:

19ten Sind diejenigen mit Vor- und Zunamen zu benennen, welche vom Aufgang der Sonne, in der

W 19tey wymienić przypada tych po imieniu i nazwisku, którzy od wschodu słońca,

20ten

20ten jene, welche vom Mittag, in der

21ten die vom Untergang, dann aber in der

22ten die von Mitternacht an diese geistliche Realität gränzen.

Dieses versteht sich von jenen Körpern, und Realitäten, wo die 4 Theile der Gränzen genau bestimmt werden können; sollte es sich aber ereignen, daß eine derlei Bestimmung wegen der Verschiedenheit, und Mannigfaltigkeit der Gränze sich nicht so bewerkstelligen lassen dürfte, so ist das Maaß entweder nach Stadien, oder nach den verschiedenen fränkischen, oder sächsischen Lahnen, oder nach dem sonst in diesem Orte gewöhnlichen Feldmaaß auszudrücken; auch dürfte z. B. bei Grundstücken die Aussaat, bei Wiesen der Ertrag nach der Anzahl der Heufuhren, und bei Hutweiden das im Ort gewöhnliche Feldmaaß angenommen werden.

23^{tens} In dieser Rubricke wird nur nach den vorgehenden Fassionen angemerkt, was das Gut, oder die Realität

W 20^{tey} od południa

W 21^{szey} od zachodu, a

W 22^{giey} od pułnocy z tą duchowną realnością graniczą.

To się rozumie o tych dobrach i realnościach, gdzie 4 części granicy dokładnie oznaczone bydź mogą; gdyby się zaś zdarzyło, żeby takowe oznaczenie dla różnicy i rozmaitości granicy nie tak łatwo uskutecznić dało się, tedy miara bądź w staiach, bądź w różnych S-skich lub Frankońskich łanach, lub też w inney na tym mieyscu używaney mierze polney wyrażona bydź ma; możnaby także na przykład: przy gruntach wysiew, przy łąkach zbiór siana według liczby Fur, a przy pastwiskach używaną w tym mieyscu miarę polną przyiąć.

Po 23^{cie} W tey rubryce wypisze się tylko według poprzedzaiących fassyi, co te dobra, lub ta

überhaupt ertrage, ohne daß es nothwendig ist, sich in eine Zergliederung der ökonomischen Nutzungszweige einzulassen. Die

realność ogółem przynosi, niezapuszczaiąc się iednakowo w rozbiór szczególnych ekonomicznego pożytku, dochodów.

24te Rubricke enthält die Avulsen, welche sich bei einem jeden Gut, oder Realität befinden.

14tey Rubryka zawiera *Avulsa* w każdych dobrach lub realności znayduiące się.

Der Besitzer muß mit dem Tauf- und Zunamen aufgeführt, und noch ins besondere bemerkt werden, in welchem Kreise, Stadt, Dorf, und in welcher Gerichtsbarkeit diese Avulsen liegen; bei jeder Anmerkung sind die betreffenden Urkunden nach den fortlaufenden Buchstaben anzuschliessen, aus denen bewiesen werden kann, daß das Avulsum zu dieser geistlichen Realität gehört habe. In der

Posiadacza należy po imieniu i nazwisku wyrazić, i szczególnie prócz tego nadmienić, w którym cyrkule, mieście, wsi, i pod iaką iurisdykcią takowe awulsa są położone; przy każdey annotacyi trzeba należyte dokumenta podług alfabetu allegować, któremi dowieść można, że awulsum takowe do tey realności duchowney należało.

25ten Rubricke sind die Waldungen nach ihrer Grösse, Länge, Breite, nach den verschiedenen Lahnen, oder Stadien zu verzeichnen; wenn aber hie und da schon eine Ausmaaß geschehen seyn sollte, so ist hier diese Ausmaaß aufzuführen.

W 25tey Rubryce okryślić przypada Lasy wedle ich wielkości, długości, szerokości, po różnych łanach lub staiach, ieżeli zaś tu i owdzie pomiar zrobiony został, tedy takowy przyłożyć tu należy.

26tens In dieser, und der 27ten, 28ten, 29ten, 30ten, 31ten, 32ten, 33ten, und 34ten Rubricke ist der Stand der gemauerten, und hölzernen Häuser nur überhaupt anzuzeigen: ob er gut, mittelmässig, oder schlecht sey. In der

35ten Kommen die etwa vorfindigen Teiche, und Sümpfe zu setzen, von welchen das eigentliche Flächenmaaß nach den Lahnen, Stadien, oder nach den Ertrag zu bestimmen ist.

Da es sich öfters ereignet, daß ein Körper mehrere Benefizien besitzet, die zwar von einander abgesöndert sind, jedoch zu diesem Benefizio gehören; so sind in den Rubricken 36, 37 und 38 diese Benefizien oder eigentlich die einverleibten Körper, z. B. Bruderschaften, Spitäler, und Präbenden ꝛc. einer jeden Gattung hier aufzuführen; über einen jeden der Hauptpfründe einverleibten Körper ist sodann ein eigener tabellarischer Ausweis mit Beziehung auf die Hauptpfründe zu verfassen; z. B. in Konskie ist ein Krankenspital, dann ein Armenhaus, worüber der Pfarrer die Aufsicht hat; in dem tabellarischen Ausweis

Po 26te W tey, i w 27mey 28mey 29. 30 31. 32. 33. i 34tey rubryce przypada wyiaśnić stan murowanych lub drewnianych domów, czyli dobry, lub mierny, lub też zły iest:

W 35tey umieścić potrzeba będące Stawy, i Bagna, a tychże właściwą miarę płaszczyzny po łanach, staiach, lub intracie oznaczyć.

Ponieważ się często zdarza, że iedno zgromadzenie duchowne kilka prebend posiada, które są wprawdzie od siebie oddzielne, wszelako do tegoż beneficium n leżące; przeto w rubrykach 36tey 37mey i 38mey te beneficia, czyli właściwie realności włączone, na przykład: Bractwa, Szpitale i prebendy &c. każdego rodzaiu wyszczególnić, tudziez na każde główney prebendzie wcielone beneficium własną tabellę odnosząc się do główney prebendy ułożyć potrzeba, na przykład: w Końskich iest Szpital dla chorych, tudzież dla ubogich, któ-

der konskier Pfarre ist also zu bemerken, daß ein zur Pfarre gehöriges Krankenspital, und ein Armenhaus vorfindig sey, welches in Konskie liegt; sodann sind über jede dieser Pfründen, oder frommer Stiftungen sowohl in Rücksicht der Kapitalien, Realitäten, Rechte, und Dienstbarkeiten die tabellarischen Ausweise nach den vorgeschriebenen Musterbögen zu entwerfen, und sich in den Ausweisen deutlich zu beziehen, daß diese Präbenden, oder frommen Stiftungen zu der Pfarre in Konskie als der Hauptpfründe gehören. In der

remi Proboszcz zawiaduie, w tabelli Końskiego Probowstwa zatym nadmienić przypada, że Szpital dla chorych i ubogich do Probowstwa należący w Końskich znayduie się; należy się także na każdą takową prebendę, lub pobożną fundacyę tak względem kapitałów, realności, praw, i usług, podług przepisanego arkuszu wzorowego tabelle ułożyć, i w tabellach wyraźnie odwoływać się, że te prebendy, lub pobożne fundacye do Probostwa w Końskich, iako do główney prebendy, należą.

39ten Rubricke, als der Anmerkung, ist jenes beizusetzen, was in den vorhergehenden 38 Rubricken nicht deutlich genug erklärt werden konnte.

W 39tey rubryce, iako adnotacyi to wyrazić potrzeba, co w poprzedzaiących 38. rnbrykach nie syć dokładnie wyiaśnione bydź mogło.

Nachdem alle Realitäten dergestalt gehörig aufgeführt seyn werden, so folgt endlich die Klausel der Unterschrift, und die Unterschrift selbst, wie es in dem ersten tabellarischen Ausweise umständlich gesagt worden.

Wyszczególniwszy tym sposobem wszystkie realności należycie, przystąpi się nakoniec do klauzuli podpisowey, i samego podpisu, iak w pierwszey tabelli okazano.

Die

Die 3te Gattung des geistlichen Vermögensstandes enthält die Rechte, und Dienstbarkeiten, und diese werden ebenfalls in einem eigenen tabellarischen Ausweis unter der Zahl III. ersichtlich zu machen seyn.

3ci Gatunek stanu duchownego maiątku zawiera prawa i usługi, a te równie w tabelli właściwey pod liczbą. III. wyszczególnić się powinny.

Dieser tabellarische Ausweis besteht

Ta dopiero wzmiankowana tabella składa się:

1tens Aus der Aufschrift,

Po 1sze Z napisu,

2tens Aus 13 Rubricken, und

Po 2gie z 13tu rubryk, i

3tens Der Klausel der Unterschrift, und der Fertigung selbst.

Po 3cie z klauzuli podpisowey, tudzież podpisu samego.

In Ansehung der Aufschrift ist das nemliche zu bemerken, was bei den ersten zwey Ausweisen bereits bemerkt worden; was hingegen die Rubricken anbelangt, so ist in der

Względem napisu to samo wziąść na uwagę potrzeba, co się o dwóch pierwszych tabellach już powiedziało, co się zaś rubryk tyczy, tedy

1ten Die Anzahl der Rechte und Dienstbarkeiten aufzuführen, damit ersichtlich werde, wie vielerlei Gattungen von Rechten, und Dienstbarkeiten eine jede Kirche, Pfarre, Spital ꝛc. besitze. In der

W 1szey liczba praw, i usług wyszczególnić się powinna, ażeby się widocznie okazało, ile gatunków praw i usług każdy Kościoł, Proboszcz, Szpital &c. posiada.

2ten Rubricke sind die verschiedenen Rechte, und Dienstbarkeiten aufzuführen, und zu erläutern.

W 2giey Rubryce należy różne prawa, i usługi okryślić, i obiaśnić.

Zur Erleichterung der Klöster und der Benefiziaten werden hier die verschiedenen vorzüglichen Rechte, oder Dienstbarkeiten zergliedert dargestellt, um die ihnen gebührenden Dienstbarkeiten hiernach bemerken zu können; sollten sie aber noch mehrere haben, von denen hier keine Erwähnung geschieht, so sind auch diese besonders ersichtlich zu machen.

Die vorzüglichsten Rechte, oder Dienstbarkeiten sind folgende:

1tens Das Zehendrecht (jus decimandi.)

2tens Jagdrecht (jus venandi.)

3tens Fischrecht (jus piscandi.)

4tens Holzungsrecht (jus lignandi.)

Bei dem Holzungsrecht ist noch beizusetzen, z. B. wieviel ein Pfarrer Holz verlangen könne, ob er unbedingt nach dem Bedarf, oder mit gewissen Einschränkungen auf eine bestimmte Quantität das Holzungsrecht, das ist 50,

Dla łatwości Klasztorów i Prebendarzów różne, a osobliwsze prawa, lub usługi w rozbiórze tu się wystawią, ażeby należące sobie usługi według tego postrzegać mogli; gdyby zaś ich więcey posiadać mieli, o których tu żadney wzmianki niema, tedy i takowe opisane bydź muszą

Osobliwsze prawa lub usługi są następuiące:

1sze Prawo dziesięciny (*jus decimandi*)

2gie Polowania (*venandi*)

3cie Łowienia ryb (*piscandi*)

4te Wrębu (*lignandi*)

Do prawa wrębu dodać ieszcze potrzeba, na przykład: wiele drzewa Pleban żądać może, czyli bez warunku według potrzeby, lub z pewnym okryśleniem na oznaczoną ilość prawo wrębu posiada, to 60,

60, oder mehrere Klaftern jährlich beziehen darf.

5tens Schankrecht (jus propinationis.)

6tens Mahlungsrecht (Molituræ.)

7tens Erzt, 8tens Kalk, 9tens Sand, 10tens Stein – Grabensrecht (æris, calcis, arenæ, lapidum fodiendi)

11tens Wasserleitungsrecht (aquæductus.)

12tens Recht des Durchgangs (transitûs.)

13tens Zwischengemäuerrecht (intermoeniorum.)

14tens Recht der Dachtrause (stillicidii.)

15tens Lastduldungsrecht (oneris ferendi.)

16tens Einen Balken oder Sporn in eine fremde Wand einzusetzen (ligni immittendi)

iest: czyli 50. 60. lub więcey sążni wywozić mu wolno.

5te Prawo propinowania (*jus propinationis*)

6te Mielenia (*moliturœ*)

7me kruszczu, 8me wapna, 9te piasku, 10te kamieni – Kopania (*Aeris*, *Calcis*, *Arenœ*, *Lapidum* fodiendi.)

11te Sprowadzania wody (*aquœ ductus*)

12te Przechodu (*transitus*)

13te Pomiędzy murowe (*intermoeniorum*)

14te Rynny dachowey (*stillicidii*)

15te Znoszenia ciężaru (*oneris ferendi*)

16te Wpuszczania belków w cudzą ścianę (*ligni immittendi*)

17^{tens} Mauererhöhungsrecht (altius tollendi.)	17te Podwyższania muru (*altius tollendi*)
18^{tens} Lichtsunverhinderungsrecht (ne luminibus afficiatur.)	18te Nie przeszkadzania światłu (*ne luminibus officiatur*)
19^{tens} Aussichtsrecht (jus prospectûs.)	19te Widoku (*jus prospectus*)
20^{tens} Rauchfangsrecht (fumi.)	20te Kominowe (*fumi*)
21^{tens} Mistgrubenrecht (Cloacæ immittendæ.)	21^{sze} Kanału złotego (*cloacæ immittendæ*)
22^{tens} Triebrecht (actus.)	22te Sprawunkowe (*actus*)
23^{tens} Fällungsrecht (ramos exscindendi.)	23^{cie} Prawo opuszczania gałęzi (*ramos rescindendi*)
24^{tens} Schiffahrtsrecht (navigationis.)	24te Prawo żeglówki (*navigationis*)
25^{tens} Mautrecht (tellonii.)	25te Mytowe (*tellonii*)
26^{tens} Fußsteig- Fahrweeg- und Viehtriebsrecht (Viarum.)	26te Drogowe, ściszkowe, i przepędzania bydła (*Viarum*)
In die 3te Rubricke ist einzuschalten:	W 3^{tia} Rubrykę należy włożyć:
a) Wer ein solches Recht, oder Dienstbarkeit gestif-	*a*) Kto takowe prawo, lub usługi zafundował;

tet

tet hat, z. B. der edle Peter Dembinski.

b) Sind die betreffenden Urkunden nach der Ordnung des Alphabets anzuschliessen, z. B. die Erekzion, authentische Auszüge aus den Büchern unter dem Titel: LibriBeneficiorum, und retaxationum &c. sub A. B. C. In der

4ten Rubricke sind die Data der obangezogenen Urkunden einzuschalten, nemlich das Jahr, die Feria, und das Castrum der betreffenden städtischen, bischöflichen, und Dominikalakten.

5tens In diese Rubricke kommen die Güter, aus denen der Pfarrer, Benefiziat ꝛc. den Fruchtgenuß aus dem angeführten Rechte beziehet, namentlich aufzuführen; wobei zugleich bemerket werden muß: in welchem Kreise, in welcher Stadt, oder Dorf diese Realitäten sich befinden. In der

6ten Rubricke ist der Tauf- und Zunamen des Eigenthümers derjenigen Güter zu setzen, aus welchen der angeführte Fruchtgenuß bezogen

na przykład: Urodzony Piotr Dembiński.

b) Potrzeba tyczące dokumenta porządkiem alfabetu przyłączyć, na przykład: Erekcią, autentyczne wypisy z Ksiąg pod tytułem: Libri beneficiorum, & retaxationum &c. sub a, b, c.

W 4tey Rubryce data z wyżwspomnionych dokumentów umieyścić potrzeba, mianowicie rok, ferię i *castrum* tyczących mieyskich, biskupich, i dominikalnych Ksiąg.

Po 5te W tę Rubrykę przypada włożyć dobra, z których Proboszcz, Prebendarz &c. używanie zysku z namienionych praw posiada, po nazwisku; gdzie także oznaczyć się musi: w którym cyrkule, mieście, lub w którey wsi te realności znayduią się.

W 6te Rubrykę imie nazwisko właściciela tych dóbr włożyć należy, z których wzmiankowany zysk pobiera się; albowiem zda-

wird;

wird; denn es ereignet ſich, daß ein Pfarrer z. B. aus 2, 3, 4, auch mehreren Dörfern den Zehend beziehet, wobei alle Dörfer, und alle Eigenthümer deutlich auszudrücken ſind. In der

rza się, że ieden Proboſzcz na przykład: z 2. 3. 4. i więcey wsi dziesięcinę wybiera, przy czym wſzyſtkie wsie, i wszyſtkich właścicielów dokładnie wyrazić potrzeba.

7ten Rubricke iſt zu erläutern: ob der Pfarrer z. B. ſelbſt den Zehend einſammle, oder ob er ſelben, und an wen verpachtet habe.

W 7^{mey} Rubryce obiaśnić się musi: czyli na przykład: Proboszcz dziesięcinę ſam wybiera, czyli ią, komu wypuścił.

Es ereignet ſich, daß der Pfarrer z. B. das Recht auf den Zehend hat, aber demungeachtet nicht im Beſitz iſt; dieſer Umſtand iſt hier ebenfalls anzumerken. In der

Wydarza się, że Proboszcz, na przykład: prawo na dziesięcinę ma, a iednak tegoż nieposiada. Tę okoliczność w pisać także potrzeba.

8ten Rubricke iſt diejenige Summe, welche der Pfarrer für die Verpachtung ſeines Rechts erhält, anzumerken; ſo wie in der

W 8^{mey} Rubryce tę kwołę zanotować potrzeba, którą proboszcz za puszczenie prawa swego w arendę bierze; tak iako

9ten Auf wieviel Jahre die Pachtung feſtgeſetzt ſey.

W 9^{tey} zapisze się, na wiele lat arenda uſtanowiona.

10ten In dieſer, und in der 11ten, dann 12ten Rubricke

Po 10te W tey, i w 11^{tey}, tudzież we 12^{tey}, ru-

iſt

ist auszudrücken: ob nach der Originalurkunde z. B. der Zehend in Natura, oder in Geld entrichtet werde, und ob eine vielleicht vorgegangene Veränderung mit oder ohne Wissen des Bischofs geschehen sey. Wenn die Veränderung mit Wissen des Bischofs geschehen ist, so muß der Konsens in dem tabellarischen Ausweis ersichtlich gemacht werden. Die

bryce wyrazi się, czyli podług oryginalnego dokumentu, na przykład: dziesięcina in natura, lub w pieniądzach oddawana bywa, i czyli wydarzona może iaka odmiana za lub bez wiadomości Biskupa zayszła. Jeżeli ta odmiana za wiadomością Biskupa stała się, tedy dany Konsens w tabelli wynotować się powinien.

13te Rubricke enthält die Anmerkungen, und sind in dieselbe jene Gegenstände einzutragen, deren Innhalt umständlich aufgeklärt werden muß.

13ta Rubryka zawiera adnotacye, gdzie owe przedmioty umieyszczać należy, których osnowa okolicznie wyiasnionia bydź musi.

Wenn alle Rechte, und ihre Bestandtheile auf diese Art aufgeführt worden sind, so kömmt sonach die Klausel der Unterschrift, und die Fertigung selbst.

Po wyszczególnieniu takowym wszystkich rzeczy i ich części składowych, następuie Klausula podpisowa, i sam podpis.

In der vorausgesetzten Erläuterung der Rubricken bestehet die Belehrung, nach welcher die Benefiziaten bei Verfassung der tabellarischen

Z poprzedniego obiasnienia Rubryk składa się nauka, według którey prebendarze w układaniu tabel stosować się maią;

Ausweise fürzugehen haben; sollte ihnen aber dem ungeachtet ein oder die andere Rubricke nicht genug deutlich scheinen, oder sie hie und da noch einige Anstände finden, deren Aufklärung unumgänglich nöthig wäre; so haben sie sich mit ihren Anfragen entweder unmittelbar an das Fiskalamt, oder an die in der Gegend befindliche Lokalkommission zu verwenden, und den weiteren Aufschluß zu erwarten; imgleichen haben sie in Ansehung ihrer abgängigen Urkunden, die ehemals in die Reichsmatrickel eingetragen waren, und nur aus dem ehemaligen Reichsarchiv erhoben werden können, in Zeiten an das Fiskalamt die Anzeige zu erstatten, damit deren Erhebung mittels der gehörigen Weege bewirkt werden könne.

gdyby zaś pomino tego ta lub owa Rubryka nie dosyć iasną im się wydała, lub tu i owdzie nieiakie wątpliwości zachodziły, którychby obiasnienie koniecznie potrzebne było; tedy maią się ze swemi zapytamiami bądź niepośredniczo do fiskalnego urzędu, bądź do odprawiaiącey się w tey okolicy Kommissyi mieyścowey udać, i dalszego wyiasnienia oczekiwać; tudzież względem swoich niedostaiących dokumentów, które przedtym w metryki koronne wpisane były i tylko z dawnego archiwum koronnego dobyte bydź mogą, zawczasu do fiskalnego urzędu donieść, ażeby tychże dobycie należytemi drogami uskutecznić można.

Ausser diesen Fassionen benöthiget man auch noch die Grundinventarien der zu einem jeden Körper gehörigen Ortschaften, und Realitäten, die nebst der Beschreibung der Gebäude, der Fundus instructus, der Unterthansschuldigkeiten, der Inventarialaussaat auch noch die übrigen

Prócz tych Fassyi potrzeba także gruntowych inwentarzy do każdego klucza należących osad, i realności, które prócz opisania budynków, sprzętów gospodarskich (fundus instructus) zasiewów inwentarskich, powinności poddańskich resztę Ru-

Ru-

Nutzungsrubricken, welche in den Inventarien gewöhnlich eingeschaltet sind, enthalten müssen.

Derlei Inventarien von ganzen Ortschaften, und einzelnen Pfründen sind zwar von den zu einem geistlichen Körper, oder Gemeinde gehörigen Ortschaften fast überall vorhanden; sollten sie aber doch bei grösseren oder kleineren Pfründen, als bei Pfarreyen, Präbenden, und Bruderschaften in Verlust gerathen, mangelhaft, oder abgängig, und diese Pfründen mit Realitäten, als mit Häusern, und Gründen, oder mit Unterthanen dotirt seyn; so werden auf diesen Fall die betreffenden Benefiziaten angewiesen, die abgängigen Inventarien nach dem unter der Zahl IV. angeschlossenen Formular zu verfassen, und sie sammt den tabellarischen Ausweisen der Kommission vorzulegen. Auch in jenem Falle, wenn zwar Inventarien vorhanden sind, diese aber unleserlich, oder undeutlich wären, folglich den jetzigen Stand nicht mehr enthielten, oder wenn durch die erloschene Insurrekzion, oder durch

bryk użytkowych, iakie w inwentarzach zwyczaynie wyszczególniaią się, obeymować powinny.

Takowe inwentarze całych osad, i prebend zosobna znayduią się prawie wszędzie na posiadłosciach do ciała duchownego, lub społeczeństwa należących; gdyby zaś iednak po większych lub mnieyszych prebendach, iako to: po probostwach, plebaniach, i bractwach zatracić się mieli, lub całe niebyli, a takowe prebendy realnościami, iako to domami, i gruntami, lub poddanemi wyposażone były; tedy w tym razie zaleca się tyczącym prebendarzom, niedoſtaiące inwentarze podług formularza pod liczbą IV. przyłączonego ułożyć, y razem z tabellami do Kommissyi podać. W owym także przypadku, kiedy wprawdzie inwentarze znayduią się, lecz nieczytelne, lub niewyraźne, a zatym teraznieyszy stan nieobeymuiące, lub ieżeli przez umorzoną inſurekcyie, albo inne okoliczności część iaka sprzętów go-

andere Umstände ein Theil des Fundus instructus, der Unterthansschuldigkeiten, und anderer Nutzungszweige abgegangen, abgefallen, oder auch neu zugewachsen wäre, ist ein neues Inventarium unter der Mitfertigung des Kirchenpatrons, des Grundherrn, des betreffenden Dekans nach dem obangeschlossenen Formular zu verfassen, und diesem die alten Inventarien, wo sie vorhanden sind, entweder im Original, oder in vidimirter Abschrift beizulegen, in den neuen Inventarien aber auszuweisen, aus welcher Ursache der Fundus instructus, oder ein und die andere Nutzungsrubricke von dem in dem alten Inventario beschriebenen Stande zugewachsen, oder abgefallen ist; bei Verfassung, und Berichtigung dieser Inventarien soll die Geistlichkeit mit einer desto grösseren Aufrichtigkeit zu Werke gehen, als sie seiner Zeit auf das genaueste geprüft, und untersucht werden dürften.

spodarskich (fundus instructus) powinności poddańskich, i innych pożytków zaginęła, odpadła, lub też na nowo przyrosła, musi bydź nowy inwentarz z podpisem patrona, dziedzica, należytego dziekana według wyżey przyłączonego formularza ułożony, i do niego stare inwentarze, ieżeli są, bądź w oryginale, bądź w kopiach widymowanych allegowane; w nowych zaś inwentarzach wywieść należy, z iakiey przyczyny fundus instructus, lub ta i owa Rubryka pożytkowa do stanu w dawnym inwentarzu opisanego przyrosła, lub od niego opadła; duchowieństwo powinno takowe inwentarze z tym większą szczérością układać, albowiem swego czasu nayściśley probowane i roztrząsane bydź mogą.

Die Dekane und Vorsteher der geistlichen Kommunitäten eines jeden Bezirks werden ebenfalls angewiesen,

Dziekanom i przełożenym duchownych społeczeństw każdego powiatu zaleca się także ieszcze

noch vor dem Eintreffen der Lokalkommission ihre sonst gewöhnlichen Visitazionen der Klöster, Pfarreyen, und Pfründen vorzunehmen, und bei dieser Gelegenheit nicht nur die tabellarischen Ausweise unter der Zahl 1. 2. 3., sondern auch die Inventarien mit den Visitazionen der verflossenen Jahre zu vergleichen, da, wo sich einige Mängel entdecken, den Benefiziaten zu Recht zu weisen, oder ihm zur Verbesserung die nöthige Einleitung zu geben, und die schriftliche Bemerkung zurückzulassen; da aber, wo sie sowohl die tabellarischen Ausweise, als die Inventarien grundhältig, und richtig finden, die Bemerkung beizusetzen:

Ist eingesehen, mit den Visitazionen der verflossenen Jahre kombinirt, und weder eine Kapitalspost, noch auch eine sonstige Realität oder gestiftetes Einkommen verschwiegen, folglich die Aus-

przed ziazdem Kommissyi mieyscowey Klasztory, Plebanie i Prebendy zwyczaynym sposobem odwiedzić, i przy tey okazyi nietylko tabelle pod liczbami 1. 2. 3. ale także Inwentarze z wizytacyiami lat upłynionych porównywać, Prebendarza odkrywszy iakie błędy na dobrą drogę naprowadzić, lub temuż dla poprawienia dać należyte obiaśnienie, i uwagi o tym na piśmie pozostawić; tam zaś, gdzie się nietylko tabelle, ale także Inwentarze gruntowne i prawdziwe znaydą, następuiącą notę dodać:

Przepatrzono, z wizytacyiami upłynionych lat porównano, i ani iakiegokolwiek kapitału, ani inney iakiey realności i fundowanego dochodu nieutaiono; a zatym tabelle prawdziwe znalazłszy

weise

weise für richtig befunden worden; welches ich mit meiner Fertigung bestättige,

N. N. Decanus loci.

Die vorläufige Prüfung der Ausweise des Bezirksdekans selbst, ist nicht durch ihn selbst, sondern durch die geistlichen Offizialen, oder nächst gelegenen Dekane vorzunehmen; nicht minder ist es nothwendig, damit sowohl die tabellarischen Ausweise, als auch die Inventarien dem Grundherrn, und Kirchenpatron zur Einsicht mitgetheilt werden; da es sich jedoch blos um die Kontrolirung der richtigen Angabe jener Realitäten handelt, welche sich unter den Augen der Dominien befinden, und denselben ohnehin wohl bekannt sind; so ist die Mittheilung sämmtlicher Dokumente an den Grundherrn nicht erforderlich.

Bei dem Umstand aber, daß mehrere Güterbesitzer, und

podpisem własno - ręcznym stwierdzam.

N. N. Decanus loci

Poprzednicza próba tabel Dziekana powiatowego niepowinna przez niego samego, lecz przez duchownych Officiałów, albo naybliższych Dziekanów bydź przedsięwzięta; niemniey potrzeba tak tabelle, iako też inwentarze dziedzicowi lub patronowi Kościelnemu do przepatrzenia kommunikować; gdy tu iednak tylko o kontrollę prawdziwego podania owych realności idzie, które się w oczach dominium znayduią, i temuż bez tego dobrze wiadome są, więc kommunikacyia wszystkich dokumentów dziedzicowi niepotrzebna.

W tych okolicznościach zaś, że wielce dziedziców,

Kirchenpatrone abweſend ſind, andere Güter aber in Kriden, Pupillarverhandlungen ꝛc. ſich verwickelt befinden, folglich die Beſtättigung der ihnen zur Einſicht zu übergebenden Ausweiſe und Inventarien nicht ſelbſt vornehmen können, wird feſtgeſetzet, daß, um ſeiner Zeit allen Ausflüchten, und Einwendungen vorzubeugen, von ſämmtlichen abweſenden Grundherren, Kuratoren, und gerichtlichen Adminiſtratoren eigene Bevollmächtigte zur Beſtättigung, oder Rektifizirung der Ausweiſe, und Inventarien ernannt, und ſo nach quoad hunc actum als zur Erſcheinung vor der Kommiſſion mit eigenen Vollmachten verſehen werden ſollen, welche Vollmachten ſie ſodann der Lokalkommiſſion zu übergeben haben werden.

i patronów Kościelnych ieſt nieprzytomnych, a inne dobra w krydach, powodowaniach pupilarnych &c. są powikłane, a zatym tabelle i Inwentarze do przepatrzenia ſobie podać się maiące ſami potwierdzać niemogą, uſtanawia się, ażeby, dla zapobieżenia ſwego czasu wszyſtkim wybiegom i zarzutom, wszyſcy nieprzytomni dziedzice, kuratorowie, i sądowi adminiſtratorowie własnych pełnomocników do potwierdzania lub poprawiana tabel i Inwentarzów nominowali, tudzież *quo adhunc actum*, iako to: na ſtawienie się przed Kommiſsią właściwemi plenipotenciami opatrzyli, które Kommiſsyi mieyscowey oddane potem bydź muszą.

Die Pflicht der Grundherren, Kuratoren, und gerichtlichen Adminiſtratoren wird darin beſtehen, dieſe Ausweiſe und Inventarien vorläufig zu prüfen, wo ſie richtig befunden worden, dieſelben mit

Obowiązek dziedziców, kuratorów, i ſądowych Adminiſtratorów zawisł natym, ażeby takowe tabelle poprzednie wyprobowawszy, i prawdziwemi znalazłszy potwierdze-

der Bestättigung des richtigen Befunds zu verifiziren, an jenen Orten aber, wo ein und der andere Gegenstand in den 3 tabellarischen Ausweisen, oder in dem Inventarium ganz übergangen, nicht hinlänglich genug erschöpft worden, oder aber wo Bedenklichkeiten eintreten, diese auf einem besonderen Bogen zu erörtern, und das Abgängige beizusetzen. Da die Kommission berechtiget ist, die Kirchenpatrone, Grundherren, Vorsteher geistlicher Kommunitäten, und sämmtlichen Benefiziaten einzuberufen, so werden diese auf jede Vorladung der Lokalkommission an dem bestimmten Tage vor derselben zu erscheinen, über die ihnen vorzulegenden Fragen Auskunft zu ertheilen, und das dießfällige Protokoll zu unterschreiben andurch angewiesen.

niem zweryfikowali, w owych mieyscach zaś, gdzie ten i ów przedmiot w 3. tabellach, lub w inwentarzu całkiem opuszczono, lub nie dostatecznie wyszczególniono, albo gdzie wątpliwości zachodzą, takowe na osobliwym arkuszu wyiaśniali, i to, czego niedostaie, dołożyli. Ponieważ Kommissyia ma prawo powoływania patronów Kościelnych, dziedziców, przełożonych społeczeństw duchownych, i wszystkich Prebendarzów, przeto zaleca się tymże, by za każdym powołaniem Kommissyi mieyscowey na wyznaczonym dniu przed nią stawili się, na pytania zadane sobie oddowiadali, i należyte Protokoły podpisywali.

Bei der Erscheinung vor der Kommission übergiebt der Vorsteher von der geistlichen Kommunität, oder der betreffende Benefiziat die nach den vorausgesetzten Modali-

Stanąwszy przed Kommissią poda przełożony duchownego społeczeństwa, lub tyczący Prebendarz tabelle według powyższych modalności uło-

täten

täten entworfene Ausweise und Inventarien. Wenn sie von der Lokalkommission nach Durchgehung der Urkunden geprüft, und berichtigt sind, so werden die Ausweise abgeschrieben, von den anwesenden Fatenten, dem Dekan, Kirchenpatron, Grundherrn, und Gemeindausschuß gefertiget, das Makular aber dem Benefiziaten zurückgestellt; ereignen sich Anstände, die nicht anders, als durch eine Lokalrevision berichtiget werden können, so wird in diesem Falle die Lokalkommission zur Erörterung des strittigen Gegenstandes sich auf Ort, und Stelle begeben, und dort das Nöthige localiter erheben. Um aber derlei dieses dringende Geschäft blos verzögernde Lokalrevisionen soviel möglich zu vermeiden, ist es der Billigkeit angemessen, daß in jenem Falle, wenn der Benefiziat durch Verheimlichung einer Realität, oder sonstigen Nutzungsrubricke zu diesen Lokalerhebungen Anlaß giebt, oder bei Erscheinung vor der Kommission die angeordneten Vorarbeiten nicht zu Stand gebracht haben sollte, welches zwar nach der erklärten, und blos zum Besten der Geistlichkeit gereichenden Absicht Sr. Majestät nicht wohl

L

żonę, wraz z Inwentarzami. Gdy takowe tabelle od mieyscowey Kommissyi po przepatrzeniu dokumentów wypróbowane i zweryfikowane zostaną, tedy przekopiowane, i od przytomnego Fatenta czyli zeznaiącego, Dziekana, patrona Kościelnego, dziedzica i wydziałowych zgromad podpisane, *maculatorium* zaś Prebendarzowi powrócone bydź ma; ieżeli się wątpliwości nadarzaią, które tylko przez rewizią mieyscową wyiaśnione bydź mogą, tedy w takowym razie Komissia mieyscowa dla wyiaśnienia spornego przedmiotu na grunt ziechawszy potrzebne zawiadomienia na mieyscu zaciągnie. Ażeby zaś takowych rewizyi mieyscowych ten pilny interes szczególnie odwłaczaiących ile możności uchronić się, słuszna iest, iżby w tym razie, kiedy prebendarz utaieniem realności, lub inney iakieykolwiek użytkowey rubryki da powod do takowego mieyscowego poszukiwania, lub gdyby stawaiąc przed Kommissią nakazane roboty poprzednicze nie uskutecznił, czego się

er-

erwartet werden kann, nebst der gebührenden Ahndung, auch noch die aus dieser Verzögerung entstandenen Kommissionskösten zu ersetzen verbunden seyn soll. Wenn aber durch Verschweigung einer Realität, oder eines gestifteten Einkommens, und durch verspätete Intabulirung derselben ein Theil der Einkünfte dem geistlichen Vermögensstande überhaupt entgehen sollte, oder wenn gegen alle Erwartung ein Besitzer der geistlichen Pfründen, oder eines sonstigen geistlichen Vermögens eine Verheimlichung seines gestifteten Einkommens sich zur Schuld kommen lassen sollte; so wird dieser Benefiziat nicht nur mit dem Verlust seiner Temporalien, und seiner Einkünfte unnachsichtlich bestraft, sondern auch jenem, der diese Verheimlichung anzeigt und beweiset, ein Drittheil der erwähnten Einkünfte auf so lange zugesichert, als der Verheimlicher auf dieser Pfründe verbleiben wird, die übrigen zwey Drittheile werden aber für den Religionsfond eingezogen.

wprawdzie podług obiaśnionego, i szczególnie na dobro duchowieństwa wychodzącego zamiaru Jego Ces. Król. Mości ipodziewać niemożna, prócz kary przyzwoitey Kommissyine koszta z tego zawodu wynikłe powrócić został obowiązany. Jeżeliby zaś przez utaienie iakiey realności, lub zafundowawanego dochodu, i opoznioną intabulacię tychże część iaka stanowi duchownego maiątku odięta została, lub ieżeliby nad wszelkie spodziewanie posiadacz duchowney prebendy, albo innego iakiegokolwiek maiątku duchownego winę utaienia swego zafundowanego dochodu na siebie ściągnał; tedy takowy prebendarz nie tylko utratą swoich doczesnych użytków (*temporaliorum*) i dochodów bez wszelkiego względu skaranym będzie, ale także onemu, który o takowym utaieniu doniesie, i toż dowiedzie, trzecia część wspomnionych dochodów na tak długo zabezpiecza się, iak długo taiący na tey prebendzie zostanie: resztuiące dwie trzecie na fundusz religii zabrane będą.

Zu diesem gemeinnützigen Endzweck haben endlich sämmtliche Bischöfe, Konsistorien, Domkapitel, latini und græci ritus in Verabfolgung der von der Lokalkommission abverlangt werdenden Erekzionen, Auszüge aus den Büchern libri Beneficiorum, retaxationum Monasteriorum aus den bischöflichen Visitazionen gehörig mitzuwirken, diese gegen Entrichtung der Schreibgebühr pr. 10 kr. vom Bogen ohne Bezahlung der sonst gewöhnlichen Taxen zu verabfolgen, und die von Seiten der Lokalkommission angesuchte Assistenz unweigerlich zu leisten.

Do tego powszechnie pożytecznego zamiaru maią nakoniec wszyscy Biskupi, wszystkie Konsystorze, Kapituły obrządku łacinskiego i greckiego w wydawaniu od Kommissyi mieyscowey żądać się maiących erekcyi, wypisów z Ksiąg zwanych: Libri Beneficiorum, Retaxationum Monasteriorum, z Biskupich wizytacyi należycie i wspólnie działać, też za opłaceniem należytości pisarskiey po 10. Krayc. od arkusza, bez załatwiania zwyczaynych tax wydawać, i ze strony Kommissyi mieyscowey żądaney assystencyi bez wzbraniania się udzielić.

Auch wird den betreffenden Konsistorien und Domkapiteln unter einem aufgetragen, die Gerichtsbehörden aber um die Verfügung an die Regenten der Grod- und Terrestralakten angegangen, die der Geistlichkeit erforderlichen Urkunden und Auszüge blos gegen Zahlung der Schreibgebühr pr 10 kr. von einem Bogen ohne alle

Tudzież zaleci się należytym Konsystorzom i Kapitułom, a zobowiążą się instancię sądowe do wydania rozkazów Regentom Ksiąg Grodzkich i Ziemskich, ażeby potrzebne duchowieństwu dokumenta i wypisy tylko za opłaceniem należytości pisarskiey po 10. Kraye. od arkusza bez załatwiania

Entrichtung sonstiger Taxen und Kanzleygebühren unweigerlich, und unverzüglich zu verabfolgen.

tax iakichkolwiek, i należytości Kancelaryinych bezsprzecznie i nieodwłócznie wydawali.

Krakau den 6ten July 1798.

w Krakowie dnia 6go Lipca 1798.

Johann Wenzel Freyherr von Margelik,
Sr. römisch-kais. königl. apostolischen Majestät bevollmächtigter Hofkommissarius.

Anton Baum von Appelshofen.

Nro. I.

CONSIGNATIO

CAPITALIUM.

CONSIGN

e. g. Parochiæ e. g. Civitate
Summarum Monasterio ad Sanctam Crucem in Villa N. Circu Sand

I. Summa Capitalis.	II. Numerus Consignationis.	III. Nomen & Cognomen primi Inscribentis.	IV. Nomen & Cognomen moderni Debitoris.	V. Jus petendi, in quibu Actis & quo ann recognitum.	Hy quibus
3000 fl. pol.	1.	Caspar Korwin Kochanowski.	Josephus Dunin Wązowicz.	Inscriptio coram a ctis castrensibus Ra domiensibus Feri 3^{tia} post Festum Con versionis Pauli Apo stoli proxima 168 prout Documentun A.	Bona czalo in D
15,000 fl. pol.	2.	Josephus Siedlewski.	Joannes Siedlewski.	Inscriptio coram Actis castrensibus Sandomiriensibus Feria 6ta in Crastino Fest Exaltationis Sanctæ Crucis scilicet 15ta Septembris prout Documentum C.	Bona stricte
6000 fl. pol.	3.				

Quod Jura Ecclesiæ N. omni ea Fidelitate & Sinceritate co tissimo qua fidelis Subditus debeo, & circa localem subsequenda possum, & ideo etiam in quantum convincerer, quod industrio signatione aliquid adduxerim, & me omni poenæ, quam tale Crime ciam. Pro majori Robore mea manu subscribo & Sigillo communi

signa Inqu quid (qu Dat

Coram Nobis.
N. N. Commissarius
N. N. Commissarius

NATIO

regii

Sandomirienſi Juris Patronatus privati Familiæ N. ſitæ ſpectantium.

VI. Hypotheca in quibus Bonis inſcripta.	VII. Hypotheca moderna & Circulus.	VIII. A quo Tempore retentus Cenſus.	IX. Obligationes huic Summæ annexæ	X. Adnotatio qualis Mutatio cum hac Summa interceſſerit.
Bona Kozinki, Nieczałow, Kaminsko, in Diſtrictu Radomienſi.	Bona Konary in Diſtrictu & Circulo Radomienſi Vigore Documenti B.	Ab Anno 1790 Feſto Sancti Joannis.	E. G. Una Miſſa in Septimana legenda	Per Franciſcum Kochanowski in Bona Konary coram actis caſtrenſibus Radomienſibus Feria 2da in Vigiliis Feſti S. S. Petri & Pauli Apoſtolorum 1688 transportata ut Documentum B.
Bona Dobrut in Diſtrictu & Circulo Radomienſi.	Bona Dobrut in Circulo Radomienſi.	Ab anno 1797 a Feſto Sancti Joannis.		Nulla Mutatio facta eſt.

ſignaverim, quam S. S. Majeſtati, Principi & Domino meo clemen-
Inquiſitionem Rationibus, Documentis, & aliis mediis legitimare
quid reticuerim, aſtute proceſſerim vel minus fideliter in hac Con-
(quod DEUS a me avertat) promeruerit, ſponte & libere ſubji-
Datum in N. die Menſe Anno 1798.

N. N.
Parochus Eccleſiæ
N. N.

N$^{ro.}$ II.

CONSIGNATIO

REALITATUM.

CONSIG[NA…]

e. g. Parochiæ — e. g. Civitate

Realitatum Monasterio ad Sanctam Crucem, in Pago. N. Circulo Sand[…]iriens[…]

1 Nro. Consignationis	2 Nomen Boni vel Parochiæ	3 Attinentiæ: 4 Tabulares	3 Attinentiæ: 5 Civiles	6 Circulus	7 Nrus Subditorum	8 Titulus Acquisitionis: 9 [Fu]ndator Venditor	8 Titulus Acquisitionis: 10 Annus	8 Titulus Acquisitionis: 11 Dies	8 Titulus Acquisitionis: 12 Castrum	13 In cuius Possessione Bonum existat	14 In Arendam: 15 dedit	14 In Arendam: Pro 16 Summa annua	14 In Arendam: Pro 17 annis	Limi[…] 19 Ort[…]
										Pro Exemplo ponu[n]tur.				
I	Abbatia Wąchocensis Clavis Wąchocensis	A. Oppidum Wąchock	. . .	Sandomiriensis	460	Petrus Gembicki Vigore Errectionis A.	1630	18va Januarii	Sandomiriense		Martino Sokulski	17000 Fl.pol.	3	Bon[a] Olku[s]ce Joseph Poto[c]ki propria
		B. Villa Ratoje	. . .	Radomiens.	240	Stephanus Golembowski, Vigore Documenti B.	1650	13. Julii	Radomiens.	Abbas ipse administrat.	. . .	. . .	. . .	Bona Jasin[…] Fra[n]cisci Dębinski propria
		C. Villa Rejow	. . .	Sandomiriens.	106	Idem Vigore Documenti A.	1630	18va Januarii	Sandomiriense	. . .	Mathiæ Michalowski	300	2	Bon[a] Borel[…] Andrea[e] Chometowski propria
2	Clavis Zaleszice	A. Zalezyce	. . .	Radomiens.	510	Vitus Vrecha Vigore Errectionis C.	1710	14. Septembris	Radomiens.	Ipse Abbas administrat.	. . .	. . .	. . .	Bon[a] Suff[…]zyn Sigismund Dobr[o]wolsk[i] propria
		B. Polani		Konsciensi	225	Vendidit Martinus Pieniaczek Vigore Contractus Empti venditi	1780	20. Septembris	*Szydlow*	. . . .	Thomae Petrikowski	2000 Fl.pol.	5	Boa Slot[…]vin Joseph Lubinieck[i]

…NATIO

e. g. Regii

Sand… iriensi, Juris Patronatus privati, Familiæ N. sitæ ſpectantium.

…ponuntur.

18 Limites ab: 19 Ortu	20 …eridie	21 Occasu	22 Septent.	23 Proventus annui in Quanto	24 Avulsa in cuius Poſſeſſione	25 Sylvarum Quantitas in Laneis	26 Status Aedificiorum: 27 Muratorum: 29 Bonus	30 Mediocris	31 Malus	28 Ligneorum: 32 Bonus	33 Mediocris	34 Malus	35 Stagna & Lacus	36 Habet sibi annexa Beneficia: 37 Parochiam in N. Circulo N.	38 Filialem in N Circulo N.	39 Annotationes
Bon… Olku…ce Josephi Poto…ki propria	…na …ra- …wi …e …ona- …erri …a. …ucis …ro- …ria	Bona Podzętin Cameralia.	Bona Suchedniow Joannis Craykowski propria	11000 Fl.Pol	sunt Avuls. inPoſſes. Nicolai *Priamowic*zcirci. Lanei ut C.	60 Lanei	Bonus	..	..	..	..	Malus	Unum Stagnum trium Stadiorum	Parochiam in Villa Wesola Circulo Radomi.	Filialem in Villa Promnik Circulo Cracoviensi	Eo Intuitu Proceſſus perductus eſt, in Judicio terreſtri Radomiensi a *Succeſſori*bus Petri Gembinski.
Bona *Jasin Francisci* Dębinski propria	…ona …dow…iki, …lesii …a- …owski …ro- …ria	Bona Lopsow Petri Konopka propria	Bona Lasi Alexandri Gurski propria	4050 Fl.Pol	nulla	nulla		Mediocris		Nullæ Domus ligneæ				nulla	Filialis in Pago Łęczna	Nulla
Bon… Bore… Andreae *Chometowski* propria	…ona …tok …ann. …now …ki	Bona Potok Alexii Satorski propria	Bona Zalezik Josephi Pietrasky propria	6000 Fl.Pol	Detto	. .	..	..	..	Bonus	..	..		. . .	. . .	. . . .
Bona Suff…zyn Sigismundi Dobro…wolski propria	…ona …epa- …ow …etri …rzy- …now …ki …ro- …ria	Bona Porembka Michael Chwalibog propria	Bona Kocin Josephi Gorembski propria	3000 Fl.Pol	Avuls. sunt inPoſſes. Thomae Ubliński	27 Lanei	..	..	Malus	..	Mediocris	..		. . .	. . .	Haec Bona in Proceſſu pendent cum Felici *Stam*borski
Boa *Slotvin…* Josephi Lubiniecki	…ona …rze- …ko …Francis. Tarnawski	Bona Woinie Alexii Pienkarski	Bona Biala Petri Hnicki	4000 Fl.Pol	nulla	. .	..	..	..	..	Mediocris	..		. . .	. . .	. . . . .

CONSIGNA

e. g. Parochiæ — e. g. Civitate

Realitatum Monasterio ad SanctamCrucem, in Pago. N. Circulo Sand[omiriensi]

1 Nro. Consignationis	2 Nomen Boni vel Parochiæ	3 Attinentiæ: 4 Tabulares	3 Attinentiæ: 5 Civiles	6 Circulus	7 Nrus Subditorum	8 Titulus Acquisitionis: 9 Fundator Venditor	8 Titulus Acquisitionis: 10 Annus	8 Titulus Acquisitionis: 11 Dies	8 Titulus Acquisitionis: 12 Castrum	13 In cuius Possessione Bonum existat	14 In Arendam: 15 dedit	14 In Arendam: Pro 16 Summa annua	14 In Arendam: Pro 17 annis	19 Ortu
		Pro Exemplo ponuntur.												
		C. Laczany.	. . .	Radomiens.	406.	Lucas Stanawski Vigore Donationis E.	1670	1oma Octobris	Radom	Abbas ipse administrat.	. . .	. . .	. . .	Bon Pom szar abb tiali eius dem
		A.	Domus in Civitate Sandomir. Nro. Conscriptio. 154.	Sando.	. . .	Fundavit Joann. Kanut Vigore Instrumenti Donationis F.	1715	13tia	Inactis Judicii Scabinalis Sandomiriensis.	. . .	Josepho Sokulski	30 Ducat.	2	Do nun Joan Bern towi
		B.	Hortus 1 Lanei in Suburbio Cracoviensi Lublini	Detto	. . .	Donavit Anna Rakowska Vigore Instrumenti G.	1790	26 Octobr.	Inactis Magistratualibus Lublinensibus	Servit pro Hospitio Abbatis, si Lublinum [illegible]enit	. . .	. . .	. . .	Do nu Car [illegible] be

Quod Jura Ecclesiæ N. N. omni ea Fidelitate & Sinceritate co[…] tissimo qua fidelis Subditus debeo, & circa localem subsequendam[…] possum, & ideo etiam in quantum convincerer, quod industrios[…] signatione aliquid adduxerim, & me omni poenæ, quam tale Crimen[…] ciam. Pro majori Robore mea manu subscribo & Sigillo communic[…]

Coram Nobis
N. N. Commissarius
N. N. Commissarius

ATIO

e. g. Regii

iriensi, Juris Patronatus privati, Familiæ N. sitæ ſpectantium.

18 Limites ab: 19 Ort.	20 Meridie	21 Occasu	22 Septent.	23 Proventus annui in Quanto	24 Avulsa in cuius Poſſeſſione	25 Sylvarum Quantitas in Laneis	26 Status Aedificiorum: 27 Muratorum: 29 Bonus	30 Mediocris	31 Malus	28 Ligneorum: 32 Bonus	33 Mediocris	34 Malus	35 Stagna & Lacus	36 Habet sibi annexa Beneficia: 37 Parochiam in N. Circulo N.	38 Filialem in N Circulo N.	39 Annotationes
Bon… Pom… szan… abb… tiali… eius… dem	…ona …ąska …osephi …zryjewski propria	Bona Bronowice Alexandri Stefanowski propria	Opatow Pauli Donabidowicz propria	7000 Fl. Pol	Nulla	20 Lancorum	..	..	Malus	..	Mediocris	..		...	...	....
Donum Joann. Bernar… towicz	Pauli Noe	Casimiri Majewski	Antonii Nikolajowicz	30 Ducatos	..	..	..	Mediocris	..	..	..	..		...	...	Utilius videretur si venderetur, quia proventus nequidem pro Reparatione s. ufficit.
Do… num Car… …ber	Donum Josephi Mniszek	Donum Antonii Cetner	Hortus Blasii Golaszewski	..	..	..	..	..	..	Bonus	..	..		...	...	Ob Defectum Conductorum exarendari nequit

ſignaverim, quam S. S. Majeſtati, Principi & Domino meo clemen-
Inquiſitionem Rationibus, Documentis, & aliis mediis legitimare
quid reticuerim, aſtute proceſſerim vel minus fideliter in hac Con-
(quod DEUS a me avertat) promeruerit, ſponte & libere ſubji-
Datum in N. die Menſe Anno 1798.

N. N.
Abbas Wąchocensis.

CONSIGNA

e. g. Parochiæ — e. g. Civitate

Realitatum Monasterio ad Sanctam Crucem, in Pago. N. Circulo Sand...iriens...

1 Nro. Consignationis	2 Nomen Boni vel Parochiæ	3 Attinentiæ		6 Circulus	7 Nrus Subditorum	8 Titulus Acquisitionis				13 In cuius Possessione Bonum existat	14 In Arendam			1[illegible] Limi...		
		4 Tabulares	5 Civiles			9 ...ndator Venditor	10 Annus	11 Dies	12 Castrum		15 dedit	Pro 16 Summa annua	Pro 17 annis	19 Ortu	20 Meridie	2[illegible] Occ...
										Pro Exemplo ponuntur.						

ATIO

e. g. Regii

iriensi, Juris Patronatus privati, Familiæ N. sitæ ſpectantium.

18 Limites ab				23	24	25	26 Status Aedificiorum						35	36 Habet sibi annexa Beneficia		39
19 Ortu	20 eri- ie	21 Occasu	22 Sep- tent.	Pro- ven- tus an- nui in Quan to	Avul- sa in cuius Poſſeſ ſione	Syl- va- rum Quan titas in La- neis	27 Muratorum			28 Ligneorum			Stag- na & Lacus	37 Parochi- am in N. Circulo N.	38 Filialem in N Circulo N.	Annotationes
							29	30	31	32	33	34				
ur.							Bo- nus	Me- dio- cris	Ma- lus	Bo- nus	Me- dio- cris	Ma- lus				

Nro. III.

CONSIGNATIO

JURIUM ET SERVITUTUM.

CONSIG

Parochiam

Jurium & Servitutum ad Monasterium ad Sanctam Crucem in Civitate, Villa
situm spectant

I. Numerus Consignationis.	II. Quale sit Jus.	III. Origo Juris.	IV. Datum Inscriptionis & Castrum.	V. Super quibus Bonis Inscriptio facta, & in quo Circulo hæc Bona sint.
1.	Decimandi.	Libri Beneficiorum A.	De anno 1620 die 17. Junii coram actis castrensibus Radomiensibus.	Inscriptio facta est in Bonis Konary in Districtu Radomiensi Circulo Radomiensi.
2.	Jus lignandi.	Erectio per Paulum Anjelowski facta ut B.	De anno 1470 die 20. Septembris coram actis terrestribus Sandomiriensibus.	In Bonis Pawlowice in Districtu Sandomiriensi Circulo Sandomiriensi.

Quod Jura Ecclesiæ N. omni ea Fidelitate & Sinceritate co
tissimo qua fidelis Subditus debeo, & circa localem subsequendam
possum, & ideo etiam in quantum convincerer, quod industrios
signatione aliquid adduxerim, & me omni poenæ, quam tale Crimen
ciam. Pro majori Robore mea manu subscribo & Sigillo communic

Coram Nobis.
N. N. Commissarius
N. N. Commissarius

GNATIO

regii
Villa N. Circulo Sandomirienſi Juris Patronatus privati Domus N.
ſpectantium.

VI. Quis Hæres horum Bonorum, vel quis Servitutem pati debeat.	VII. An Parochus ſit in Poſſeſſione hujus Juris vel exarendaverit.	Pro: VIII. Summa	Pro: IX. Annis.	X. An Complanatio facta ſit. XI. Cum Conſenſu Epiſcopi.	XII. Sine Conſenſu Epiſcopi.	XIII. Annotatio
Joſephus Potocki poſſidet hæc Bona qua Hæres.	Exarendavit Petro Jakubowski.	1000.	3 Annis.	Facta eſt Complanatio pro decima pecuniaria in Quanto 60 fl. pol.	Sine Conſenſu Epiſcopi.	Parochus prætendit decimam manipularem.
Ignatius Koſſakowski.	Ipſe Parochus poſſidet	....	....	Nulla.		Dominium denegat & ſolum de Septimana unam Vecturam permittere vult.

ſignaverim, quam S. S. Majeſtati, Principi & Domino meo clemen-
Inquiſitionem Rationibus, Documentis, & aliis mediis legitimare
quid reticuerim, aſtute proceſſerim vel minus fideliter in hac Con-
(quod DEUS a me avertat) promeruerit, ſponte & libere ſubji-
Datum in N. die Menſe Anno 1798.

N. N.
Parochus Eccleſiæ
ad Sanctam Crucem.

Nro IV.

DESCRIPTIO
ECCLESIAE PAROCHIALIS N. N. ET RERUM AD EAM PERTINENTIUM.

Coemeterium.

Habet peripheriam 100 orgiarum circumcinctum muro, in coemeterio ipso variae arbores plantatae ſunt, introitus eſt unus cum portula lignea ferreis cardinibus, ligamentis ac clauſuris proviſa.

Campanile.

Reperitur in coemeterio verſus orientem, conſtructum ex ligno et aſſeribus, ſcandulis tectum, in ejus apice reperitur crux deaurata, ad introitum eſt porta lignea cum ferreis ligamentis et ſera penſili proviſa.

Eccleſia ſub Titulo N. N.

Eſt ex ligno sciſſo exſtructa, tectum et parietes ſcandulis coopertum, in fronte crux ferrea eſt poſita, in medio tecti errectum eſt turriculum ligneum ſcandulis tectum, in quo reperitur crux ferrea ſuperius infixa, in turri pendet campanula ſignatorea.

Tam circa ingreſſum magnum ad Eccleſiam verſus occidentem, quam verſus meridiem, ubi minor ingreſſus reperitur, ſunt portici fores ad Eccleſiam cum ferreis vinculis, retinaculis, affixis ſeris, annulis et obice proviſi. Pavimentum Eccleſiae lateribus ſtratum, verſus altare majus autem aſſeribus tabulatum, ſolarium ſeu contabulatio ſuperior pariter ex

asseribus consistit, hinc inde autem putrefactum reparatione indiget. Fenestrae sunt 6, et vitrei orbiculi in plumbo inclusi sunt, hae fenestrae clavis muro infixae sunt.

Sacristia.

Ex cornu altaris nempe parte sinistra est sacristia, porta ad eandem ferreis cardinibus, vinculis, et retinaculis tribus munita, atque sera in porta infixa, pavimentum et solarium ex ligno contabulatum, fenestra ibi existens parvis orbiculis in plumbo inclusis persistit, et ante fenestram reperitur, craticula ferrea, ex ipsa sacristia introitus ad reservatorium est, cujus fores vinculis et retinaculis ferreis sunt provisi.

CONSCRIPTIO

INVENTARII TEMPORALIUM

Aedificiorum parochialium in N. N.

Domus parochi sub N^o N.

Domus haec in longum habet orgias 6 et in latum 4 ex ligno sciffo aedificata, et scandulis contecta, caminis binis ex lateribus super tectum eductis provisa, ante domum reperitur hypetrium cum tecto scandulari, in atrium domus sunt fores cum ferreis cardinibus, vinculis, retinaculo, & sera affixa, atrium asseribus stratum.

Ex parte sinistra porta cum sera, vinculis et retinaculis ferreis provisa ad cubiculum parochi, in hoc cubiculo pavimentum asseribus tabulatum reperitur, for-

fornax alba, 4 fenestrae orbiculis vitreis in plumbo inclusis, ferreis ligamentis et retinaculis, tandem valvae ligneae ad claudendas fenestras cum ferreis catenulis; ingrediendo ultro est cubiculum, in quo una reperitur fenestra, fornax de priori cubiculo divisim calefacit, de caetero pavimentum est ex asseribus, in janua reperiuntur sera cum aliis ad portam necessariis de ferro, ultro progrediendo parva reperitur camera, ad eam munita ferro ad claudendum porta, sine fornace, fenestra ex orbiculis plumbo impositis vitreis, valvae circa hanc fenestram prout circa fenestram secundi cubiculi ita sunt munitae, prouti circa primum cubiculum erant descriptae.

Ex opposito ingressus est etiam egressus in atrium, qui porta clauditur, haec porta binis cardinibus ferreis, retinaculis et sera infixa est instructa.

Ex parte dextra bina reperiuntur cubicula, quorum unum habet tres fenestras, et alterum unam fenestram, jugamenta fenestrarum ferreis ligamentis provisa, ac orbiculae vitreae in plumbo positae, ab extra valvae ligneae ferreis catenulis munitae ad occludendas fenestras, pavimentum simile, prout in cubiculo partis sinistrae, in reliquo fornax alba inter bina cubicula posita; praeterea fores ex atrio ad cubiculum quam etiam ex cubiculo ad cameram intrando munitae sunt seris affixis, cardinibus, retinaculis ferreis.

Insuper ex hac domo in hortum ingrediendo] binae reperiuntur portae, in quibus omnia ferrea requisita una cum affixa sera et etiam ferreo obice reperiuntur.

Domus haec conscripta in bono reperitur statu, et exstat inter mox conscribenda aedificia, et quidem:

Ad sinistram paulo ab hacce domo est culina ex ligno exstructa, stramine contecta in longum 3 et in

latum 2 orgiarum, porta lignea cum ferreo retinaculo, ac in medio focus ex lateribus constructus.

Post hanc ingressus ad plebaniam, qui clauditur porta magna in binas alas divisa absque omni ferro, super eandem portam tectulum de scandulis. Immediate coheret aedificium simile culinae pro asservandis victualibus cum porta lignea et ferreo retinaculo nec non sera pensili penes celarium scandulis tectum, ad celarium binae sunt portae, prior sine ferro, altera binis cardinibus, retinaculo et sera portae affixa, celarium partim muratum partim ligneis parietibus erectum.

Aedificium pro famulitio.

Hoc ex ligno exstructum, stramine tectum, longum 6 et latum 4 orgiarum, in una parte antiqua residentia parochi in duobus cubiculis, fornace, fenestris in plumbo positis, binis portis cum cardinibus, manubriis, retinaculis ferreis provisis, nec non ab extra cum valvis fenestrae ac catenulis ad occludendum consistens. Ex altera parte pistrina cum hypocausto famulitii, ac in eodem reperitur porta ferro instructa et manubrio, tres fenestrae in ligno impositae, pavimentum sine asseribus, et fornax ex limo ad pinsendum. Aedificium illud in statu mediocri reperitur. Aliquantum remotius ab eodem aedificio reperitur ingressus alter ad parochiam cum foribus in binas alas divisis majoribus, superius tectum ex scandulis existit.

Repositorium Currule

Consistit in parietibus ligneis stramine contectum, longum 4 latum 3 orgiarum, clauditur foribus ligneis duplicibus cum uno ferreo retinaculo, indiget modica reparatione.

Sta-

Stabulum pro equis.

Latitudo ſtabuli 3 & longitudo 5 orgiarum ex ligno ſecato cum tecto ſtramineo porta minuta ferreis cardinibus retinaculo & vinculo, ex oppoſito camera pro ſecando ſtramine cum porta & requiſitis ferreis.

Pecuarium.

Poſt ſtabulum equinum reperitur pecudum obora dictum, quod in circuitu 18 orgias tenet, parietes conſiſtunt ex aſſamentis in mediam ſciſſis, tectum ſtramineum, præterea in eo reperiuntur 4 interſectiones cum portulis, pro bobus, vaccis, vitulis & porcis.

Horrea.

1^mum^ horreum eſt 8 orgiarum longum, 4 latum, ligneas habet columnas, in quibus tectum ſtramineum quieſcit, parietes ſunt ex virgultis texæ, in hocce horreo ſunt fores ex aſſeribus in duas alas diviſæ, cum vinculo & retinaculo ferreo.

2^dum^ horreum eſt figura triangularis, & circa circum menſurat 24 orgias, ſimiliter ex ligneis columnis, & conſtricturis tecti ligneis coopertum ſtramine; in hocce horreo ſunt binæ portæ cum binis alis ex aſſeribus, retinaculis & vinculis ferreis.

Granarium.

Granarii longitudo 4 1/2 & latitudo 3 1/2 orgiarum, ex rotundo ligno ædificatum, ac ſtramine tectum, porta ducens ad granarium, ſine ferro præter retinaculum & vinculum. Ob putrefactionem lignorum hocce granarium multa indiget reparatione, nunc autem ſumptu proprio Reverendi Parochi novum exſtructum eſt granarium.

Hoſpitale pauperum ſub Nro: N.

Domus hæc in longum 6 in latum 4 orgias tenet, exſtructa eſt de ligno ſciſſo, tectum ſtramine coopertum, janua in domum ex aſſeribus ſine ferro. In parte dextera porta ad hypocauſtum pauperum conſiſtit ex aſſeribus, habet cardines, manubrium & retinaculum ex ferro, pavimentum ex limo & argilla tritum, fornax piſtorea ex lateribus, binæ feneſtræ ex vitreis orbiculis ligno inpoſitis jam hinc inde fractis.

Ex parte dextera in eadem domo alterum hypocauſtum, in quo organarius habitat, in omnibus priori hypocauſto ſimile.

Præterea reperiuntur in eodem ædificio 6 cameræ ſeu ſectiones aſſeribus & ligno ſeparatæ, quævis camera habet portam cum retinaculo & vinculo ferreo proviſam. Domus hæc indiget reparatione, quoniam parietes hinc inde putrefactæ ſunt.

FUN-

FUNDUS INSTRUCTUS PLEBANALIS.

	Partes
Requiſita pro exſtinguendo igne.	
Scalæ ad aſcenſum tecti — — —	2
Canthari lignei ad portandam aquam —	2
Hamus ferreus — — — —	1
Harpago — — — —	1
Requiſita ad oeconomiam pertinentia.	
Currus oeconomicus non obductus ferro —	1
Aratrum cum appertinentiis — —	1
Occæ ferreis clavis proviſæ — —	2
Dolia pro grano — — —	4
Ciſta cum falce pro ſcindendo ſtramine —	1
Menſura pułmacek — — —	1
detto miarka — — —	1
Pecora.	
Equi jam ætate provectiores — —	3

Inſeminatio fundorum.

	Coreti	Garneti
De tritico	1	8
— ſiligine	12	24
— hordeo	2	16
— avena	7	16
— piſo	—	24
— ocymo	2	16
— canabi	—	24

DESCRIPTIO INDIVIDUALIS

agrorum, hortorum, pratorum, paſcuorum, virgultorum ad parochiam villæ N. pertinentium.

	Agri aratiles		Horti, paſcua prata & rubeta	
	Jugera	Orgiæ □	Jugera	Orgiæ □
Piſcinula Parochi —	—	—	—	95 4/8
Paſcuum cum ſalicibus —	—	—	—	224
Hortus ad domum plebani	—	—	—	374
Detto poſt fores —	—	—	2	1388
Rubeta plebanalia —	—	—	17	400
Ager aratilis — —	10	75	—	—
Detto detto poſt viam —	38	762	—	—
In hoc agro rubeta —	—	—	6	1200
Pratum poſt agros aratilis ſitum	—	—	1	410
Summa	48	837	28	891 4/8

CRE-

CRESCENTIA EX AGRIS.

Ex anno præterito mediocriter fertili in defectu regeſtrorum de aliquot annis ſumpta & quidem :

Species frumentorum.	Collectio ex Meſſe		Trituratum granum		Taxa juxta prætiu. medioer.		Summa in pecunia		Rhenenſes	
	Sexag	Faſcic	coreti	garneti	Fl. rhn	crucif.	Flor. rhen.	cruciferos.	Flor.	Cruc.
Triticum .	18	—	13	16	3	—	40	30		
Siligo . .	30	16	30	16	2	30	133	26 1/4		
Ocymum .	30	16	22	28						
Hordeum .	22	—	11	—	1	30	16	30		
Avenæ . .	11	—	11	—	1	—	11	—		
Pisi . . .	8	—	4	16	3	—	12	—		
Canabis . .	8	—	4	—	3	—	12	—		
Olerum ſulci 6.	—	—	—	—	1	—	6	—		
Raparum ſulci 10 . . .	—	—	—	—	—	15	2	30		
Summa	—	—	—	—	—	—	235	26 1/4		
Abinde inſeminatio pro fundo inſtructo.										
Triticum .	—	—	1	8	3	—	3	45		
Siligo . .	—	—	12	24	2	30	31	52 1/2		
Hordeum .	—	—	2	16	1	30	3	45		
Avena . .	—	—	7	16	1	—	7	30		
Pisi . . .	—	—	—	24	3	—	2	15		
Ocymi . .	—	—	2	16	2	30	6	15		
Canabis . .	—	—	—	24	3	—	2	15		
Summa	—	—	—	—	—	—	57	37 1/2		
Si antepoſita Summa detruncetur a Summa ſuperius ex creſcentia calculata, remanet proventus	—	—	—	—	—	—	—	—	178	48 3/4
Latus	—	—	—	—	—	—	—	—	178	48 3/4

Pi-

	Rhenenses Flor.	Cruc.
Translatus	178	48 3/4
Piscina.		
Sylvæ.		
Sylva proprie dicta non reperitur circa hocce beneficium, sed 24 jugera rubetis & virgultis excreta inter & circa agros plebanales, quæ ad parochum pertinent, in quibus pecora & jumenta tempore æstivali pascua habent, & pro foco annue scinduntur 30 currus virgultorum a parocho, currum summendo per 15 cruciferos facit — — — —	7	30
Reliquam necessitatem lignorum focalium ipse parochus ex alienis sylvis coemere, & sibi conducere debet. Habuerat quidem parochus ad petita a Dominio N. tam pro foco quam pro reparatione ædificiorum Ecclesiæ & domus plebanalis assignationes pro ligno, sed a morte prioris possessoris N., quoniam villa N. devenit ad possessionem Magnifici N., jam parochus nihil participat, & ob defectum erectionis nil efficere valet, quoniam ignorat, utrum lignatio parocho competat in sylvis dominicalibus, nec ne.		
Hortus pomarius.		
Hortus parvus circa domum parochi, alter major post holodium; ex his partim propter arbores frugiferas, partim ob usum fructum graminis uno anno plus altero anno minus, tamen juxta mediocrem importantiam annue assummi possunt in proventum	5	—
Latus	191	18 3/4

Hor-

	Rhenenses	
	Flor.	Cruc.
Translatus	191	18 3/4
Hortus apiarius.		
Vaccæ inventariales.		
Decimæ & Messalia.		
In fundamento visitationis episcopalis de die 7. Novembris 1755 competunt parocho messalia, & quidem ex laneis per Curiam inseminari solitis per 18 fl. pol., ex aliis vero per incolas possessis per 14 fl. pol. tantum antiquo more seu potius ab usu introducto redimi solitis, quod si omnes lanei conseminarentur, flor. pol. 360 efficerent, nunc obtinet ex agris prædialibus — — — —	27	—
Ex agris rusticalibus — —	50	45
Proinde cum in minori Summa comparet, ratio esse videtur, quod non omnes lanei inseminentur, & aliqui aut in toto aut in parte steriles jaceant. Præterea fit mentio in eadem visitatione, quoniam antiquo more seu potius inducto usu subditi fundos rusticales possidentes messalia tantum in pecuniis redimant, in fundamento errectionis messalia in natura subministrare deberent, quod per mandatum de dato 28. Januarii 1740 ab Illustrissimo Domino N. hærede in N. communitati N. injunctum fuerit, parocho in grano subministrare messalia; quoniam vero errectio deest, & allegata in visitatione episcopali dispositio deperdita est, parochus modernus legali modo hæc evincere nequit.		
Latus	269	3 [illegible]

 Pro

	Rhenenses	
	Flor.	Cruc.
Translatus	269	3 3/4
Pro locatis & conductis agrorum censibus.		
Offertoria benevole oblata.		
Deputata & pensiones.		
In variis redditibus.		
Ex propinatione.		
De Molendino.		
Summa proventuum temporalium	269	3 3/4

